

MAGYAR NÉPLAP

FÜGGETLENSÉGI NEGYVENNYOLCZAS POLITIKAI KATHOLIKUS HETILAP.

Megjelenik minden szombaton.

Előfizetési ára:

Egész évre 6 korona; félévre 3 korona.
Amerikába egész évre 9 korona.

Szerkeszti

BUDAY ALADÁR

Kiadja a „PÁZMÁNEUM”
nyomda és irodalmi vállalat.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, VIII., Fng. Sándor-utca 36.

A hó első számához rendes melléklet:

»Páduai Szent Antal Lapja.«

Komoly idők.

Budapest, márczius 25.

Az esztendő fordulásában el-elkövetkező feltámadási ünnepet mindig megelőzi a nagybőjtnek komoly és gondolatokra intő időszaka. Most vagyunk benne. Használjuk fel hát rendeltetése szerint.

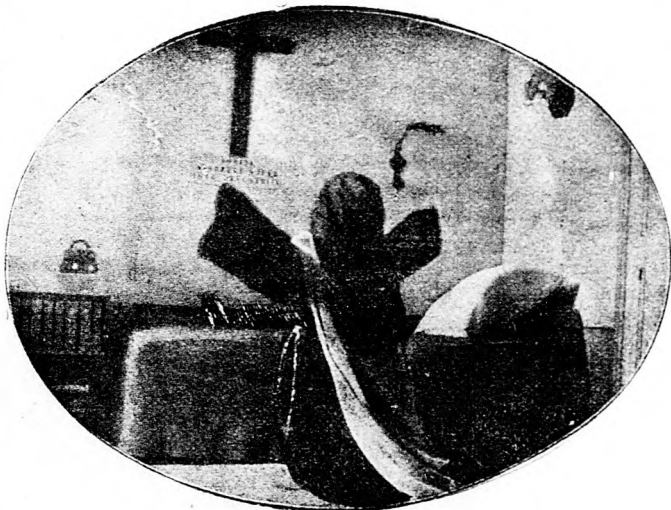
Hazánk sorsában is várjuk mi, hiszszük mi a feltámadást. Azt a teljes, korlátlan, kétségtelen és öntudatos függetlenséget, melynek birtokában nagynak érezheti magát a legkisebb nemzet is, de amelynek hiányában törpének tekintse magát a százmilliós nép is.

Komoly mai napunkat megvigasztalhatja a remény. A jelen időtápot is adhat e reménynek. Éppen a napokban olyan sorsot visel nemzetünk, mely ha nem is haladhat mértőföldes lépésekkel az áhitott függetlenség felé, de legalább vissza se vet. Bár nem javul örvendetesen a helyzetünk, de nem is romlik szomoruan.

Más szóval azt mondhatnók: nyugton áll függetlenségünk és önállóságunk szekere. Nem robbog a cél felé, de nem is gördül lefelé a lejtőn. Mit érezzünk e fölött? Megnyugvást? Aggodalmat? Mondjuk, hogy így van jól? Vagy vessünk magunkra szemrehányást?

Egyelőre ne tegyünk ilyesmit, hanem annyit okvetlenül megtegyünk, hogy komolyan gondolkodjunk fölötte.

Ha emlékezetünk visszaszáll a multba, látjuk, hogy hódítóknak jött a magyar Európába. Hazát hódított magának, de hódított népeket is, mert nem pusztá, elhagyott tájra vitte Árpád az ő népét, hol csak letelepedni kellett volna síkon és halmon. Harczba, vérbe, az-

Karmelita apácza czellájában imádságát végzi.

után okos országrendezésbe került nekünk ez a haza. — Változtak az idők. Ujabb népvándorlás indult meg a Duna felé. Bessenyők, kúnok, tatárok, törökök jöttek, kik aztán tőlünk akarták elhódítani e földet. Alltuk a csatát velük. Rokonainkkal részben osztályt is folytattunk, a bessenyőt, a kúnt ide befogadtuk, idők multával magunkba is olvasztottuk őket és

ma egy testet alkotnak a magyar nemzettel. Már-már fel se ismerhetők a nyomaik külön. Még tudományos kutatás se állapítja meg szabatosan, kinek őse volt bessenyő, kié kún, kié szintiszta magyar. — A csökönyös ellenséget visszavertük. Tatárt és törököt egész Ázsiáig szorítottuk vissza. E két nép ma már álmában se gondol Magyarországra meghódítására.

De a más népekkel nem volt annyi szerencsénk. Az oláhok, bulgárok, tótok és németek, kiket vagy meghódítottunk, vagy gazdasági munkára szolgáskorban be telepitettünk (óh! de kár volt!) sok száz év után is úgy élnek itt, mint kik nem tartoznak hozzánk. Fában felejtett balta megmarad mindig vasnak, sohsem válik fává. Így látjuk nemzeti testünkben ma is ékeket azokat, kiket egy szóval nemzetiségeknek mondunk. Sőt

éppen az utóbbi tiz év alatt eme tót, oláh, horvát népek, de sőt a németek is annyira öntudatra erősödtek, hogy már kiáltozni merik nemcsak egyenjogúságukat (melylyel nagylelkűségéből őket megajándékoztuk) hanem a külön jogaikat is, miket pedig elismernünk sohasem szabad.

Honnan meritik eme egykor meghódított vagy szolgáskor-

ban idetelepített népek azt a bátorságot, melylyel a magyar nemzet ellen pörbe szállanak? Ugyan honnan? Csak onnan, hogy mi sem vagyunk a teljes önállóság birtokában! Csak onnan, hogy minket sem látnak igazán függetlennek.

Körülbelül így fest az ő gondolkodásuk: A huszas igazán nagyobb ur, mint a tizes. Ahol harmincz nincs, hát ott a huszas igazán főúr és a tizes hódol neki. De ha van harmincz a közelben, akkor a tizes már nem adózik feltétlen tisztelettel a huszasnak, mint-hogy látja annak kisebb voltát, alárendelt szerepét a harminczással szemben.

A nemzetiségiek látják azt és beláják, hogy elébbvaló náluk a magyar. De mert azt is látni van módjuk, hogy Ausztria viszont elébbvaló, hát megcsorbult szemükben a tekintélyünk és szembe szállni is mernek immár!

Nos, el kell dölni egyszer már alaposabban a kérdésnek: Kit ural a Duna-Tisza völgye? A magyar nemzetet-e? vagy Ausztriát-e? Mert míg e kérdés alaposan tisztázva nincs, addig a nemzetiségiek harci kedve le nem lohad, sőt fokozódik. Itt van az a próbakő, mely kideríti, méltó-e a magyar régi nagy híréhez. Ebben kapunk feleletet a nagy kérdésre: hódító nemzet tud-e még lenni a magyar?

S hogy e kérdés sokáig függőben ne maradjon, el kell indítani a függetlenségünk szerkerét — előre! Bár jól esik a nyugalom a fáradt tagoknak, de hazánk és jövőnk érdeke parancsolja a haladást. Parancsolja! Ha pedig még se haladunk, akkor irtóztatós kárt vallunk. A nemzetiségiek nem fognak többé maguktól elnyugodni. Azokat ki kell ábrándítani a harminczas szám varázsából. Meg kell érteniök, hogy a harminczas csak otthon

harminczas, itt nálunk, Magyarországon csak nulla. Itt csak egy úr, egy tekintély, egy nemzet él és ez a magyar nemzet.

Gondolkodjunk, míg a gondolkodás komoly ideje tart. Soká ne! Immár itt az óra cselekvésre. A feltámadási ünnep közeledik. Minden nappal közeledik. Készüljünk, hogy méltón ünnepelhessek.

A magyar nemzet önállóságának, teljes függetlenségének a feltámadását elő kell készíteni nagy elhatározással, tiszta, alkuvatlan szándékkal, okos és bölcs vállalkozással. És ha megértük, boldogságunkban majd nyughatunk. De addig nem! Addig még álmaink sem lehetnek zavartalanok. Függő nemzetnek nincs életjoga!

A becsület kukacjai.

Spártában megbüntették azt, a kit megloptak. Barbár törvény volt, mert sokszor sujtott ártatlant. De az nem volna barbár törvény, ha nemcsak a zsarolót büntetnék meg, de mindenkit, kit sikerrel tudtak megszarolni. Mert a tolvaj ellen nehéz védekezni; az s. tétben jó, loppal és bujkálva férközik házhöz és így is távozik. Ellenben a zsaroló hangosan jó, merészen és nem is óvakodik. A lármát nem üti ugyan, de abban van minden bizakodása, hogy áldozata nem csap zajt. A ki igazán ijedten meghátrál előtte, az csak magára vessen; ha napsugárra állította volna a gazt, meg is szabadult volna tőle.

Most megint zsarolási ügy került szőnyegre. A szepesi püspök volt áldozatnak kiszemelve. Azonban felsültek az alattomos csalók, mert a püspöknek volt erkölcsi bátorsága, illetékes bíróságot szolítani fel ítéletre.

Még mi-ör üresedésben volt a szepesi püspöki székhely, a helynök úgy rendelkezett, hogy egy asszonyszemélyt

el kell távolítani az egyik lipcse megyei plébániáról. Ezt a jogerős határozatot azután Párty püspök meg nem döntötte, hanem végrehajtatta. Az eltávolított asszony valami megállapodásra hivatkozott, hogy plébánosa, kinél gazdasszonykodott, neki huszonnégyezer korona végkielégítést kötött ki távozása esetére és el akarta hitetni a világgal (talán magával is), hogy Párty püspök vállalta ezen összeg fizetését, ha elhagyja a plébániát.

Még perre is vitte a követelést. Persze, elvesztette a pört mind a 3 instancián. De nem tudott megnyugodni. Ujabb mesét költött, más hajdon nőt bujtatott fel, hogy álljon elő követeléssel a püspökhöz, annak (állítólag hipnózissal) fejébe verte, hogy őt a püspök kompromittálta és e miatt neki kárpótlással tartozik. Még hamis tanukkal hamisan esküdtetett is, kik látták volna azt a postamesternét a püspöknél ki- s bejárni és hallották volna, hogy bizalmaskodott vele. Csak az a kár, hogy olyan szobában látták ezt és hallották ezt, hol a püspök sohase lakott és olyan időben, mikor a püspök éppen súlyos betegen orvosi kezelés alatt állott a Császárfürdőben. Kiderült az is, hogy a főzsaroló se látta soha a szepesi püspököt, és sohase szólhatott hozzá.

Párty püspök nem habozott soká, hanem bíróság elé citáltatta a sok vétkezőt, kik közül négyen ma már foglyok a börtönben. Ezzel véget vett a csunya botránynak; a nyilvánosság megöli a zsarolókat és megtisztítja a nyomukban keletkező bűzhődöt. Érdekes, hogy a római katolikus főpásztori kart mindenki készek zsarolni és mindjárt olyan kényes kérdésben támadnak, melyre legféléteke-nyebbnek kell lenni az oltárhoz hű papnak. Ez is tanúsága annak, hogy főpapjaink tudatában vannak a méltóságukkal járó követelményeknek. Ezt még az emberiség salakja is tudja róluk.

Azokat, kik a becsületen, a mások becsületén akarnak élösködni, szigoruan fenyíti a törvény keze, szigoruan sujtja a társadalom is. Legyen mindenkitől távol a kárörvendés, mikor embertársának becsületén rágódni hall; ellenkezőleg, legyünk egymásnak e legdrágább kincs védelmében segítő társai. Ilyen kényes kérdésben mindig jobb, ha a botrány a nyilvánosság hatása alatt tisztára elsimul, mintha titkoltan lappang és soha sem lesz vége. A zsaroló rágalomnak sok áldo-

Fogfájás

fej-, hát- és derékfájás, oldalszurás ellen még mindig segít nekünk a Feller-féle Elsáfluid. Próbátucat 5 K. bérmentve. Hozassuk Feller V. Jenőtől Stubica, Cent., rate 18. sz. (Zágráb.)

Friczi

zata fekszik már korai sirban, pedig oltalmat nyert volna bírótól és társadalomtól, ha olyan bátran a sorompók elé lépett volna, mint most a szepesi püspök állott.

A hadseregről.

A mult heti bécsi levélben említve volt, hogy rólunk azt a látszatot terjesztik Bécsben, mintha nem volnánk elégséges rokonszenvvel a hadsereg iránt. Hát valami nagyon nem is tudunk érte lelkesedni, annyi valóság! Egyrészt azért nem, mert a hadsereg mai összetételében nem elégti ki nemzeti törekvéseinket, hanem sok, sok alkalommal tapasztalni kellett, hogy erős ellenállást fejt ki éppen a hadsereg abban az irányban, hogy minket jogaink diadalában hátráltasson. Másodszor azért nem, mert látnunk kell és ezt hiába czáfolta sokszor a hadügyi miniszterim, sokszor a honvédelmi miniszter is, hogy honvédségünk az összes hadseregben olyan másodrangu szerepet játszik, minőt csak a kisebbités, lenézés, lebecsülés által erőszakolnak rá a hadvezetőség fejei. De általában nem talál kielégítésre a hadseregben a mi kívánságunk, mert abban a magyar elemet minden kínálkozó esetben félre taszítják és már azzal is kiszorítják, hogy még magános érintkezésben is üldözik szép, nekünk legédesebb magyar nyelvünket. Avagy lelkesedhetünk-e olyan hadseregért, melyikben fiainkat idegen nyelvre kényszerítik és tiszt abban csak úgy lehet valaki, ha magyar öntudatát eltitkolja, noha különben igazán jó katona volna is. Ezek azok az okok, mik miatt nem lelkesedik a hadseregért senki Magyarországon. Ezek miatt siratja meg anyja a fiát, mikor katonának viszik. De megsiratja azon ósdi szellem miatt is, mely a kaszárnyákban és táborokban honol. Külön törvény alatt áll ott a polgárok fia. De nem csak ez, hanem külön, fulságosan szigorú, mondhatjuk, embertelen fegyelemben is. Más államban talán hallatlan, de minálunk elég gyakori, hogy az altiszt úgy bánik a vérünk ivadékaival, mintha barom volna. Arczul veri, szembe köpi, hasba rugja, fejbe üti és mindezt türnie kell, holott a szarvasmarha is feléje döf annak, aki oktalanul zaklatja.

Ha nem is volna a katonákkal való bánásmód tiszték és altiszték részéről olyan embertelen és ha nem volna a közlegénynek minden útja a panasza elzárva, akkor nem volna annyi öngyilkosság a hadseregben.

Már pedig olyan hadseregért csak nem tudhatok lelkesedni, melyből, nem tudhatom, élve látom-e viszont a fiamat, pedig nincsen háboru? csak féktelen indulat van böven!

Azonban általában sem tudunk rajongni mi, magyarok, a katonaságért. Elavult, ósdi intézménynek tartjuk azt. A polgárság van hivatva hazáját megvédeni még a fegyveres ellenséggel szemben is, nem pedig a glédába állított fiatalság, melynek pályáját derékban metszi ketté a három éves szolgálat. Mi igazán sajnáljuk minden embertársunkat, aki katonáskodik, még a tiszteket is, még a főtiszteteket is.

Ahol olyan a tisztikar, mint például Németországban, hol botrányos bujálkodást folytatnak tiszték a legénységgel, vagy ahol olyan, mint egy másik szövetségesünkénél, hol lelepleztek már akárhány katonatisztet, ki a hegyvidéki rablócsordával titokban összeköttetést tartott és zsákmányban osztályosuk lett, ott csak legyenek azok az emberek katonák és katonatiszték. Másra valóban nem hivatottak, nem is alkalmasak. Ott szinte áldás a polgári rendre, ha az ilyen alakok külön testületté verődnek.

De minálunk, ahol a katonatiszték kivált a magyarok, de németek és szlávok se máskép, kifogástalan erkölcsű emberek, kikhez gyanu sem fér becsület dolgában, kiket soha kémkedésen rajt nem kaptak, soha erkölcstelenségben nem találtak, kiket soha sem vádolhattak, hogy hűtlenül kezelték volna a rájuk bízott pénzt vagy állami javakat, az ilyen férfiakat valóban a nemzeti élet szempontjából sajnálnunk kell, hogy olyan meddő életre vannak kárhóztatva, mint a parádés katonai szolgálat, hol semmi gyakorlati foglalkozást nem kapnak, hol semmi hasznosat nem végezhetnek, hol semmivel sem gyarapíthatják a nemzeti vagyont, forgalmat, gazdaságot.

Határozottan más képe volna nemzeti életünknek, ha a katonatiszték mind polgári foglalkozást is üzhethének és az állandó katonai szolgálat helyett csak akkor vonulnának be fegyver alá, mikor a szükség parancsolja; máskor csak időről-időre, gyakorlatra. A hadsereg is a polgárság általános védkötelezettségéből állana, de olykép, hogy a három, vagy csak két éves katonai szolgálat helyett is csupán kiképzést kapnának — még pedig mindenki a szülőföldjén és olyan időben, mikor emiatt szolgálatában nem szenvedne háborúgatást és egyébként legfölebb némi gyakorlatra kapna behívót, de nem

kaszárnya életre vagy hónapszám tartó táborozásra — béke idején!

Ez a mi ideálunk a hadsereg dolgában. Nem csak a mienk, sokan óhajtják ugyanezt. Van akárhány katoná, tiszt és tábornok is, ki aláírná ezt és üdvösnek látná az ország érdekére.

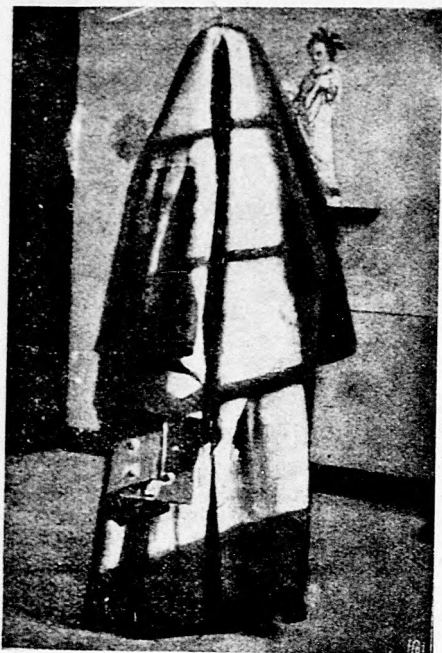
Háthiszen ha nem is lehet reményünk ezen óhaj gyors valóságára, de azt se mondja senki rá, hogy lehetlenséget kívánunk. Ott van a nagy Egyesült-Államok példája. Ott sincs hadsereg, csak a polgárok védik hazájukat ellenségtől, mégse akad hamarosan nagy hatalom, ki ujjat húzna vele. Hanem példátlan tekintélyt tartanak előtte.

Azonban nem megyünk például Amerikába; maga a mi édes hazánk is ilyen általános védkötelezettséggel tartotta fenn magát Európa közepén egy teljes ezredéven át; hanyatlott Magyarország tekintélye és hősi híre? de csak azóta, mióta állandó hadserege van!

Egy földrajzkönyvről.

Londonból földrajzkönyvet hozott a posta, mely kellő gonddal külön tárgyalja Magyarországot és Ausztriát, holott eddig a külföld minden ilyen munkája, akár angol, akár franczia, de legkivált a czélzatosan ferditő német, úgy összekavarták hazánkat Ausztriával, hogy alig lehetett a kettőt egymástól szétválasztani; például egész határozottan azt mondták, hogy a monarkia székhelye Bécs, mely mellett Budapest csak affajta tartományi székhely szerepét töltene be. Hogy a földrajzi tudatlanság következtében, mennyire félreismerik közjogi állásunkat, az meglepő. Ezer éves alkotmányunkról és arról, hogy az osztrák birodalommal csak néhány bizonyos ügyre nézve kötöttünk szerződést közösség czime alatt, az ugynevezett müvelt külföld teljesen tájékozatlan. Azért méltán üdvözöljük örömmel azt az angol földrajzot, mely most jelent meg, és melyben ezek a hibák jórészt nem fordulnak elő, és hálával is vagyunk érte.

Azonban az ellenkezője se volna a mi — szegényünk. Átlag minden negyvennyolcz órában megcsik, hogy valahonnan a külföldről olyan levél érkezik hozzánk, mely Budapestet Ausztriába vagy Romániába kebelezi. Az se ritkább, hogy a külföldiek

Kármelita apáca reggel testvéreit ébreszteni megy.

rólunk azt vélik, miszerint cigányul vagy osztrákul beszélünk. Állandó tréfás szólásunk, hogy a külföldiek szerint egyéb, mint csikós, kanász meg jogász, nincsen a magyar földön. Az újságok azután híven beszámolnak az ilyes külföldi tévedésekről és rámondják, hogy ez az állapot szomorú meg szégyelni való. Hát igaz? De mért volna az nekünk szomorú és mért volna a mi szégyenünk? Ha Herr Brunner, vagy Mr Clairville vagy Mr. Black nem tudja, hogy Magyarország Európában, hogy Budapest Magyarországon van: vajjon ebben Magyarország vagy Budapest-e a hibás? Nem gondolnók! Magyarország kerek ezer észendeje van Európában és Budapest egy közel milliós lakosságú város: elég régi és elég nagy czég vagyunk a nemzetek utcájában állva, ha valaki nem vett észre bennünket vagy nem tud rólunk, nem kell a magunk kicsiségét okolni érte. Ha valaki nem tudja, hogy kétszer öt az tíz: azért nem a számtannak kell szégyelnie magát. Ha valaki nem tud egy nemzetről, mely ezer éve szerepel a történelemben, vagy nem tud egy országról, mely nagyobb mint Anglia, vagy nem tud egy városról, mely majdnem akkora, mint Róma

meg Milánó együttvéve: akkor ez az ember igazán nem minket sért meg, hanem azt az iskolát, melyben tanult. Nem nekünk kell miatta szégyenkezni, hanem a tanítómesterének. Hogy mink mégis magunkat vádoljuk ilyesmikért, az tulságos szerénység és olyan előzékenység, minőre a montenegrói nemzet nem volna kapható.

Egy ezeréves és husz milliós nemzet nem szorul plakátokra. Elvégzi ezt minden iskolakönyv. De ha vannak emberek, kik nem járnak iskolába, vagy mindent elfelejtettek, mit ott tanultak, vagy ha vannak olyan tankönyvirók, kik hamisítanak és hazudnak, azok miatt nem hull a szégyen a mi fejünkre. Hanem az övékére. Bátran nevezhetünk minden embert tudatlannak, ki nem tudja jól Magyarország és Budapest dolgait. Ki pedig az ilyfajta tudatlanságot szándékosan terjeszti, csak olyan buta, mintha a számtant hamisítaná meg. Es kárt nem nekünk tesz, hanem azoknak, kiket félrevezet. A fő az, hogy mi ismerjük hazánkat, mi tudjuk, hogy magyarok vagyunk és legyünk nyugodtak: — megtanulják majd a többiek is, ha valamit akarunk tőlünk.

POLITIKAI VILÁG.

A képviselőház ülése.

Vontatott tárgyalásban folyik parlamentünkben a házszabályok módosításának ügye. Gyerekes próbálkozásokkal lopják néhányan balpártiak és nemzetiségiek az ország drága idejét. Például azt teszik meg, hogy feláll egy közlők és megkérdézi az elnöktől, mi lesz a képviselőház napirendje a jövő héten. Persze nem röviden. Az elnök kifejti, hogy a Ház mindig csak egyik napról a másik napra állapíthatja meg napirendjét és így nincs helyén a szó a másik hétről. A felszólaló leül. Azonban más honatya áll fel és elmondja a kérdést szóról-szóra. Ennek is csak azt felelheti az elnök. De feláll harmadik is, negyedik is, ötödik, sőt hatodik is és az ország-

nak ezt a gyerekeskedést nyugodtan tűrnie kell. Mert Lengyel Zoltánéknak így tetszik. Végre kedden megtörtént a névszerinti szavazás. A módosításokat általában elfogadta a képviselőház többsége. Következik a pontonként való tárgyalás, mi közben tovább folyik a gyerekes huzakodás, nyelvelés, csufolkodás. A hasznos és fontos javaslatok tárgyalására majd csak egy hó múlva ha sor kerül. Mert úgy áll a dolog, hogy a módosított szabályokkal ezt az ülészakot folytatni nem lehet, be kell ezt rekeszteni és ujat megnyitni. Ez az alakítás is igénybe vesz pár napot. Közben nagy hét és husvétii szünet. Igazán, ritkán volt a magyar parlament a munkára anynyira képtelen, mint napjainkban.

Az önálló jegybank.

A bizottság, melyet e czélra a képviselőház kiküldött, most tart értekezleteket. Justh Gyula és Hoitsy Pál, de mások is erősen hangoztatják, hogy nincsen komoly akadály az önálló magyar banknak és hogy ők annak érdekében a végsőig is harczra készek. Van elég pénz és válság nélkül lehetne most törvénybe iktatni a bankunk függetlenségét.

A horvát zavar.

Mig a bán Budapesten arról tárgyal Wekerlével, hogy a Dráván túl miféle szigorú, vagy kedvezményező eljárásokkal tudnának rendet csinálni, azalatt ott ujjabb zavar támad. Már a minapi országgyűlésen kiviláglott, hogy a drávántuli horvátok és szerbek egymásnak is halálos ellenségei, nemcsak a magyarságnak. Az a koalíció, melyet annak idején összehoztak és melyben ideig-óráig valahogyan megfértek, bomlásnak indul. Folytatódik a harcz. A horvátok attól kaptak vérszemét, hogy mi hadilábra jutottunk Ausztriával és függetlenségi irányban javítottunk helyzetünkön. Most ugyanezt teszik meg a szerbek. Látván, hogy a horvátok okokkal és botokkal valahogyan sikeresen küzdenek a magyar nemzet ellen, nosza ők is önállósági, nemzetjellegű kiváltságokat akarnak kicsikarni a horvátoktól. Lesz dolga Rauch Pál báró bánnak, mig a fölkapart indulatokat csak félig-meddig is lelohasztja!

Cseh táviratok.

Mult héten Benedek János képviselő olyan gyöngéd vallomást tett a nemzetiségieknek barátságáról és rokonzásáról, hogy az még Cseh- és Morvaországban is visszhangot keltett. Népgyűléseket tartanak csehek és morvák az elnyomott tótok érde-

kéber
vegez
nák a
seit.
iratot
ról m
Appo
oktata
melyb
rehán
gatják
ból. U
akarn
feltüz
magu
tok k
keres
len.
kapta
pártn
és me
ják el
Már-r
nyilvá
sanak

K
Ala
Metzn
getlem
a főre
fogja
mind
lenség
lesz e

A
A
tagja
dult l
alakíts
tást víg
lett a
fogadt
nem s
reczen
hanem
mely a
dójává
őket v
megha
valami
is nem
nem e
szocziá
mat. M
sor, h
balpárt
emberk
gyűlés
polgár,

Hog
a debr
dés. Eg
jövő v
nek el
aztán t
véve 9
nek áll

kében és határozati javaslatokat szövegeznek, hogy mikép támogathatnák a tótok szabadságának törekvéseit. A szervezett központ két táviratot is menesztett Budapestre, mikről megemlékezni érdemes. Az egyiket Apponyi Albert grófnak, mint közoktatásügyi miniszternek czimezték, melyben durva hangon tesznek szemrehányást, hogy a magyarok kiforgatják a tótokat nemzeti vonásaikból. Ugy irnak, mintha jó tanácsot akarnának adni: „Ha a magyarok feltűzelik a tótokat haragra, akkor maguk alatt vágják a fát, mert a tótok kénytelenek lesznek Ausztriában keresni támaszt a megrontóik ellen.“ A másik táviratot Benedek kapta, abban a függetlenségi balpártnak köszönetet mondanak csehek és morvák, hogy a tótokat nem fogják elnyomásba juttatni e jeles urak. Már-már nincs más hátra, minthogy nyilvánosan szövetségi csókot váltanak a balpártiak és a nemzetiségiek.

Kitüntetett képviselők.

Alapos hír támadt, hogy a király Metzner Béla és Csernel Gyula függetlenségi képviselőket legközelebb a főrendiház élethossziglani tagjaiul fogja kinevezni. — Utóbbi időben mind sűrűbb esetté válik a függetlenségi képviselők kitüntetése. Nem lesz ebből valami hiba?

A balpárt Debreczenben.

A függetlenségi balpárt kilencz tagja vasárnapra Debreczenbe rándult le, hogy ott a helyi pártot megalakítsa és országra szóló zászlóbontást vigyen végbe. Tekintélyes kudarc lett a vállalkozás eredménye. Már a fogadtatásuknál látniok kellett, hogy nem szavazó polgárok és igazi debreczeni civisek sorakoznak körük, hanem a nemzetközi tábor inkább, mely a forradalmi szocialisták riadózával, forradalmi dalával kísérte őket végig a városon. Szónoklásuk meghallgatására egybegyűlt ugyan valami nagyobb embertömeg, de ezek is nem a magyar hazát éltették, hanem egyik a köztársaságot, másik a szocialistákat, harmadik a forradalmat. Mikor pedig arra került volna sor, hogy megalakítsák a debreczeni balpárt helyi bizottságát tizenhat emberből — akkor nem akadt a gyűlésen több, csak kilencz olyan polgár, kinek szavazata is van!

Hogy Lengyel Zoltánék okulnak-e a debreczeni kudarcból, az más kérdés. Egyelőre fennen hirdetik, hogy jövő vasárnap tiz más városba mennek el zászlót bontani. No, csak aztán találjanak a tiz városban együttvéve 9 szavazó-polgárt, aki kötélnék áll!

TÁRCZA.

Gyermekek.

Irta: Sajó Sándor.

Olyan szelid, szép a kezdet:
Játszadoznak, ölelkeznek;
S nagyhirtelen, halld csak anyjuk!
Mily egészen más a hangjuk!

Derült égből tüzes villám...
Nagy a harag köztük nyilván;
Az se hallgat, ez se néma,
Nagy dolog lesz ebből még ma.

Nosza hamar, hol a bíró?
Anyjukhoz fut a két síró,
Ott vitatják szakadásig,
Ki a hibás: csak — a másik!

Bíró ily pört sokat látott,
Könnyen oszt hát igazságot;
Ők meg, hogy ez ki van mondva,
Félre mennek, sompolyogva.

Egy darabig egymást nézik,
Hangjukon már béke érzik,
Elvonul a vihar s végül
Nap is süt a felhős égrül.

Nap süt már a felhős égrül:
Két kis lányunk összebékül,
S olyan a vég, mint a kezdet:
Játszadoznak, ölelkeznek....

Életet a hazáért!

— Kemény Simon hősi önfeláldozása. —

Forgatva a magyar történelem aranylapjait, feldobog a magyar ember szíve ama sok dicső emléken, mely a multból feléje ragyog. Csupa hősiesség, csupa honszerelem, csupa tűz és bátorság! A nemzeti erények egész sokasága áll előttünk, a melyekből a legszentebb tanulságokat vonhatja le a hajdani hősök elpuhult utódja.

A lezajlott ezer esztendő hazánk történelmében ezernyi példáját nyújtja a valódi, igaz honszeretnek. A jelenkorban, ugyebár, ilyen példákkal nem találkozunk többé. Nem csupán azért, mivelhogy a szájhösködés mai korszakában az igaz hazafiság mindinkább háttérbe szorul, hanem azért is, mert a multhoz képest nemcsak az emberek változtak, de az idők is. Odafejlődünk, hogy ma a halálmegvető személyes bátorság nem többé a hazafiság próbaköve, mint volt régente. Hiába támadnának most Zrínyiek, Dobók, Dugovics Tituszok, Kinizsiek és hozzájuk hasonló hősök,

Kármelita apácák kerti munkát végeznek.

nem az az idő járja immár, hogy alkalmuk nyilnék hősi tetteket véghez vinni. A hazafiság ma már másban nyilvánul s a haza egyebet követel fiaitól, mint egyéni bátorságot és önfeláldozó készséget.

Azonban csak az eszközök változtak meg; a czél ugyanaz marad: mindent a hazáért! Régente életet, vért kívánt a haza, ma becsületes munkálkodást, megfeszített szorgalmat. Más kérdés megint, vajjon a jelenkor emberei ugyanoly hévvel munkálkodnak-e, mint a mily hévvel és lelkesedéssel a letűnt idők hősei véruket ontották? Ne feszegessük most ezt a kérdést, mert alkalmasint a ma élő nemzedék rovására dölne el.

Inkább térjünk vissza a régi magyar vitézség soha el nem halványuló emlékeire és plántáljuk magunkba az ősök tiszteletével azoknak szeplőtelen hazaszeretétét.

*

Ötödfél száz esztendővel ezelőtt vajmi kevés nyugodt percze volt hányatott hazánknak. Nyugatról, keletről egyaránt szorongatták a külső ellenségek — főképpen a nyughatatlan török — s ha közbe kis pihenő esett, nyomban belső háborgás kerekedett s ellenség híján egymást pusztította a magyar. Képzeltető, hogy ilyen zivatáros időben a kard nem a szögön lógott és nem a rozsdá marta. Kézben volt ez mindig, kézben kellett lenni, mert így követ lte azt Magyarország veszélyeztetett ér -

deke. És éppen most oly örökös veszélyben forgott a haza sorsa, az isteni Gondviselés egy Hunyady Jánost ajándékozott nemzetünknek. Olvasó! Nem feszül a kebled e név hallatára? Bizony, bizony, dobban a szív, csillog a szem, forr a vér, valahányszor nagy Hunyady János neve cseng fülünkbe, a ki nemcsak egy kis darab földnek, hanem egész Európának volt rettenthetlen védelmezője s a szent keresztnék oltalma a hitetlen törökkel szemben.

Hunyady János feltartóztatta a török hordát, mely a félholdat és Mohamed hazug tanát akarta Európában uralomra juttatni. S hiába küldött a szultán száz és százezernyi rajokat reánk, Hunyady hasonlíthatlanul kisebb sereggel, de Krisztusba vetett hitével és hazájának tartozó hűséggel, — egymásután a legfényesebb diadalokat aratta fölöttük. Hovatovább már nem annyira a magyarság ellen, mint inkább egyenesen Hunyady személye ellen indított újabb nagy hadakat a török ura. Rájött annak a tudatára, hogy a míg Hunyady él, mindaddig erőt nem vehet a magyarokon; de ha egyszer Hunyadyt sikerül láb alól tétetnie, akkor már játszva elbánhat az egész nemzettel.

A nándorfejérvári ragyogó győzelem után, mely koronája volt Hunyady János hőstetteinek, Mezőid bég, a szultán embere, újabb sereggel Erdélyben termelt, hogy a győzhetetlen Hunyadyt valahogy mégis leverje és főképp őt magát megölhesse. Ekkor ment végbe Szében várának ostroma körül — 1442-ben — az az ütközet, mely újabb habérlevelet juttatott Hunyady győzelmi koszorújába s mely egyuttal az önfeláldozás megható példájával gazdagította történelmünket. Voltaképpen csak erről akarunk ez alkalommal megemlékezni.

Szében ostrománál elterjedt a török vezér szándékának a híre, hogy elsősorban Hunyadyt akarja személyében megölni vagy legalább is fogságba ejteni. Nagy rémület támadt e hír nyomán a magyar vitézek között, kik Hunyadyban nemcsak hadvezérüket, hanem gondviselő apjukat is tisztelték. Látván mindnyájan az óriási ellenséges tulerőt, majdnem

bizonyosra vették, hogy a gonosz szándék az egyszer alighanem sikerülni fog.

Csüggedés fogta el a magyar csapatokat. A baj még be sem következett, már is busultak és siratták a nagy hőst. Ekkor jutott eszébe Kemény Simonnak, egy lelkes vitéz harczosnak az a mentő ötlet, hogy feláldozza életét Hunyadyért, a kitől a haza sorsa függött. Kemény Simon ugyanis arczban, természetben (és mint látni fogjuk — szívben is) teljes hasonmása volt Hunyady Jánosnak. Nem kell tehát egyéb, minthogy Kemény Simon Hunyadyval ruhát cserél és a sereg élén foglal helyet. A törökök őt fogják a híres vezérnek vélni, reá törnek, ezalatt pedig a valóságos Hunyady hátban támadhatja őket.

Mikor Hunyadynak e tervet előadták, haragosan visszautasította. Hogyisne! Egy Hunyady uem szokott visszdriadni onnan, a hol a halált osztogatják. Nyomban parancsot adott az indulásra s a harczosok élén maradt. Hadd jöjjön a török, ha éppen ő reá vásik a foga!

És kezdődött az ádáz harc Kemény Simon nagy szomorúságára. Ám a vitéz még ekkor sem tágitott gondolatától, sőt az ütközet hevében megismételte kérését Hunyady előtt. Könyörgésre fogta a dolgot. Ékes szólan kifejtette, hogy az élő Hunyadyra nagyobb szüksége van most az országnak, mint hősies halálára.

Végre Hunyady János nagy keletlen engedett vitéze kívánságának. Átöltözködött az egyszerű harczos ruhájába, míg vezéri öltönyét Keménynek engedte át.

A csel szerencsésen sikerült. A törökök egész erejüket ez ellen a szárny ellen összpontosították, melynek élén Hunyadyt vélték fölsimerni és mikor Kemény Simont halálosan megsebesülve elesni látták, a csatát eldöntöttnek hitték. Ekkor Hunyady, ki az ellenséget ezalatt megkerülte, oldalrohammal csapott Mezőid bég seregére és véres diadalt vívott ki a törökök fölött.

Az önfeláldozó Kemény Simonnak e győzelemben nem kisebb része volt, mint Hunyady Jánosnak. Ő életét adta a hazáért, Hunyady az esztét és gazdag tapasztalatait. S bár

különbön jelentéktelen alakja volt korának, a történelem mégis magas polczra helyezi s a míg magyar lesz a földön, Hunyady Jánossal együtt az ő neve is tündökölni fog.

Emléke megörökítve az utódok szívében. Önfeláldozását a késői nemzedék is ismerni fogja. Meg van írva esete a történet könyvében és meg van festve egy gyönyörű művészi képben. Ennek a képnek a hű masolatával kedveskedünk olvasóinknak és hisszük, szívesen fogadják, el-elnézik évek mulva is, főként pedig megtanulják Kemény Simon esetéből, hogy a hazának nemcsak a nemzet nagyjai, az Istentől kiválasztott tehetségek tehetnek szolgálatot, hanem az ismeretlen, egyszerű kispolgárok is, csak erős hitük, érző szívük és vasakarukat legyen.

Maróthi János.

Hajszálygira az örvény szélén.

Regény. (12)

Írta: Jézsmá Pál.

Mielőtt Berta délvidéki útjára kelt volna, benső köszönetét fejezte ki Hertnekynék a gyászos napokban tanusított szolgálataiért. Ez alkalommal, a mint egymással szemközt ültek, a leány hirtelen rávetette szemét a férfiura, miközben gyengéden elpirult. És nyomban utána teljes elfogulatlansággal — Antalra terelte a társalgást. Hertneké e pillanatban kínos meglepetést érzett. Ez volt az első esett a szomorúság idejében, hogy másvalaki is foglalkoztatta Berta elméjét szegény édes atyja emlékezetén kívül. S ez a valaki nem ő volt, hanem a gyermekkori pajtás. Hertnekében újabb kételyek kerekedtek fölül.

Berta elmesélte, hogy a v—i postamester évekkal ezelőtt információt kért tőlük Antal felől s ő atyja nevében ajánlotta az ifjut.

— Az a hír, mondta Berta, hogy a kedves Antal zöld ágra vergődik, úgy esett nekem, mint a napsugár mely behatol a bánat éjjelébe.

Astma

nehéz légzésben szenved, kik a fulladás miatt feküdni és aludni nem tudnak, lábuk dagadt, lépcsőket alig tudnak hágni, mert megáll a lélegzetük s azzal szívdobogásban szenvednek, a meleget alig bírják, annak egyedüli megmentője a számtalan hálalevél által megköszönt elleni szer. Ezen szer rövid használatát után a szív rendesebben működik, legrövidebb idő alatt könnyebbülés áll be s annak hosszabb használatát után majdnem teljes a gyógyulás.

Egy nagy adag ára 9 K

Továbbá kitünő szerek!!

vizkórságnál, gyomorhaj és étvágytalanságnál, tüdőhaj, mellfájásnál

— Megrendelések intézendők:

BALLA SÁNDOR gyógyszer-tárhoz
Hódmezővásárhely, 52.

Hertneký erősen megjegyezte magának a lelkes szavakat, melyek még akkor is visszacsengtek fülében, mikor Berta már rég utban volt a Riviéra felé. Az elkeseredés érzése lett urrá a szegény építész-tanáron s a legellentétebb gondolatok gyötörték nap mint nap, bus magányában.

És ime, egy különös véletlen alkalmat nyújtott neki, hogy Antal közelébe férközzék. A gondviselés intézkedését vélte ebben felismerni. Most megtudhatja, vajjon a fiatal ember és Berta között fennáll-e valami mélyebb szeretet-kapocs? Antálnak bizonyára nincs oka rá, hogy érzelmeit eltitkolja, míg ő neki végleg dönteni kell aziránt, hogy Bertáért lángoló szerelmét elfojtsa vagy esetleg élesztheti-e? Nagy fáradságába került benső izgatottságát valahogy takargatni, midőn hosszas várakozás után Elekkel az időközben előteremtett kocsin V. felé hajtatott.

Szerencséjére utitársa kifogyhatatlan társalgó volt, a ki folyton tudott valamiről szót kezdeni. Hertneký az ő oldalán csakhamar oly bő ismeretekre tett szert a v-i viszonyokról és lakásairól, mintha évek óta közöttük élt volna. Olykor meg nem állhatta, hogy a hallottak fölött kicsinylően ne mosolyogjon, hisz oly aprónak, oly igénytelennek alakult ki előtte a szintér, a hol Pellérdi Antal a nap hőségé közdötte föl magát! Lehetséges-e, hogy Berta, kit a sok utazás tapasztalttá tett és a kinek magas igényei vannak, jól érezze magát egy oly szűk látókörű férfiu oldalán, mint a minő Antal? Szinte hihetetlennek tetszett ez neki.

A kocsí szép lassacskán gördült tova az országuton, a midőn egyszerre egy gyalogos ember kiáltására a kocsis helyben megállott. Elek ellenőr kihajolt az ablakon s ugyanekkor vidáman köszönté az idegent.

— Nini, Perekz ur!

— Jó estét ellenőr ur! A szomszéd községben valami dolgom akadt és jócskán elkéstem. Megengedi, hogy fölszállhassak?

— Természetesen, csak rajta! . . . Hajts, Péter! . . . Van szerencsém bemutatni Perekz kereskedő urat, — Hertneký építészeti tanácsos!

Elek most már az ujjonjött felé zuditotta a szóáradatot s egy-kettőre elmesélte, hogy minek köszönheti V. város a híres építész jelenlétét.

— És képzelje csak, a tanár ur gyermekkorá óta ismeri a kis postatisztet.

— Nagyszerű ifju, hangzott Perekz dicsérete, — csak a többi fiataltság is nyomába léphetne. De sajnos, a mi ifjaink elütnek tőle. Itt van például Rösler, a volt segédem. Épp ma hallottam, hogy három nap előtt atyját szélütés érte, azon pillanatban, a midőn fiával annak életmódja miatt hevesen összekocczant. Az öreg nyomban meghalt s mialatt a hitelezők megrohanták a lakást, az ifju csemete a még menthető zsákmánnyal gyorsan keréket oldott. Szerencsésnek vallom magamat, hogy szépszerével megszabadulhattam tőle. Még a mi postahivatalnokunk is örülhet ennek, mert az utóbbi időben mindig együtt volt vele s előbb-utóbb elromlott volna mellette . . . Na, nemsókára otthon vagyunk. Ön a Zöldfába száll?

— A vizsgálatból ma úgy sem lesz semmi; a hivatalos órák véget értek.

— Egy ellenőrnek nem szabad hivatalos órákat tekintetbe venni. Mihelyt megérkezik, azonnal munkához kell látnia. Az önök postafőnökénél persze fölösleges ez a szigoru pontosság s nem is megyek azonnal a postára, már csak az építész ur megtisztelő jelenléte miatt se.

— Arra kérem, hogy miattam vegyeze kötelességét úgy, a hogyan szokta.

— Semmi! A vonatkezés amugy is keresztülhuzta a számításomat. Holnapra halasztom a dolgot . . . No de most már célhoz értünk.

A kocsí megállt. Elek fürgén kiugrott belőle.

— Nézze csak tanár ur, kiáltá élénken, ott megy a mi Pellérdink. Ide hívjam?

Hertneký, a ki szintén kiszállt a kocsiból, kíváncsian kérdé:

— Az az ifju, a ki ott az erdőnél bekanyarodik?

— Az. Alkalmasint gyalogsétát tesz az egész napi ülés után.

— Nagy kedvem volna ugyanazt tenni. Mert engem viszont a kocsí rázott reggel óta, tehát jól esnék egy kis testmozgás.

— Helyes! Ezt megteheti. Addig rendbehozatom szobáját. De most iparkodjék, mivelhogy az erdő szélén több felé elágazik az ut.

Hertneký szaporán megindult a közeli erdő irányában, mely mindjárt a városka legszélső házainál kezdődött. Antal ekkorra már eltűnt a fák mögött.

Az építész csakhamar szintén beért az erdőbe s ott már meglassította lépteit. Mintha valami röstelkedés-félet érzett volna elhatározása fölött. Azon töprengett, hogy méltó-e hozzá ez a szerep, a melyre vállalkozott? Mit fog szólni Berta, ha tudomást szerez róla, hogy ő, a büszke tanár, merő féltékenységből és bizalmatlanságból kerülő utakon igyekszik a valóságot megtudni? Az esetben, ha a leány Antalt szereti, indiszkréciót követ el, ha pedig nem úgy áll a dolog, ez eljárásával egyenesen megsérti Bertát. E gondolat hatása alatt egyre jobban tétovázva törtetett előre a fák között, nem is bánva azt, hogy talán utat téveszt. Tanácstalan határozatlanság vett rajta erőt.

Ünnepélyes csend honolt a homályos erdőben. A léptek zaját a lágy avar egészen elnyelte. Hertneký hirtelen megállapodott: riasztó hangok ütötték meg a fülét. Fájdalmas sóhajtás vagy talán zokogás volt az, mely egy pillanat mulva megisméltődött, egészen közel hozzája. S nyomban utána még valamit hallott — egy pisztoly kakasának elcsattanását. A következő perczben Hertneký villámgyorsan áttört a sűrűségben s egy emelkedő férfikart épp jókor a magasba lödített. Hatalmas dörrenés szakította meg erre az erdő csendjét s Hertneký szemtől szemben állt a megrémült Antallal.

A két férfi kinos mozdulatlanságban meredt egymásra. Az előjáték

oly csudálatos gyorsan játszódott le közöttük, hogy csak pillanatok múlva tértek mindketten észhez. Az építész csak most látta, hogy ösztönszerű kézmozdulatával egy emberéletet mentett meg. Beavatkozása nélkül egy vérző emberi test vonaglanék most a földön. Borzadás futott végig a hátán. Ekkor erős, férfias fogással megragadta Antal lehanyatlott kezét. A pisztoly azonban már a földön feküdt. Hertneky lehajolt érte, fölvette és gondosan elrejtette a zsebében.

Antal ezalatt magához tért kábultságából. Szólni akart, de ugyanakkor megszólalt a tanár is és így egyszerre hangzott el mindkettőjük ajkáról ez a kérdő szó:

— Miért?! — — —

És ismét egymásra meresztették tekintetüket. Az ifju arczáról annyi gyötrelme tükröződött vissza, hogy Hertneky szívét egyszerre a legmélyebb szánalom töltötte be. Szelíden Antal vállára tette kezét és kérdé:

— Miért akartál meghalni?

Antal örületes fájdalomában két kezébe temette arczárát.

— Bár megtörtént volna! — kiáltott föl kétségbeesetten. — Mit tettem önnek, hogy nem engedett meghalni?

— Még egyszer kérdelek: miért kerested a halált?

— Kicsoda ön? Mily jogon kereszteljez utamat?

— Nem ismeresz? Ide nézz!

Kármelita apácza a kápolnában nyilvánosan elégtételt ad hibájáért, miközben keresztformában arczár borul.

Hertneky viaszgyufát gyújtott s ennek világánál tette magát felismerhetővé.

— Szent Isten! Hertneky ur!

— Lám, nem vagyok idegen. Szólj tehát! . . .

Ugy tetszett, mintha Antal beszélni kezdene, de ajkai megtagadták a szolgálatot. Görcsös zokogásban tört ki.

Az építész egy darabig csendben és részvétellel nézte. Majd lefejtette Antal kezét a holthaltvány arczáról és jóságosan szólt hozzá:

— Antal, nem vagy többé gyermek, hanem férfi. Mondd, mi bánt?

Antal e jóakarattal látára összeszedte minden lelki erejét és végre vallani kezdett. Mindent elmesélt. Elmondta egész élettörténetét, attól kezdve, hogy a postahivatal szolgálatába szegődött, leírta bűnbeesését, hosszas vergődését a vétek sulya alatt és végre gyáva elhatározását, hogy a legcsufabb halálban fogja menedékét keresni.

(Vége következik.)

UJDONSÁGOK.

A király egészségi állapota anynyira javult, hogy már nem áll orvosi kezelés alatt és sétára is szabad volna mennie, ha abban a rossz

időjárás nem akadályozná. Az állami ügyeket azonban rendesen végezheti.

Az öreg honvédeknel. Vasárnap délelőtt Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter Bolgár Ferenc államtitkár kíséretében váratlanul megjelent a negyvennyolcas agg honvédek menedékházában a külső Soroksári-uton és szemlélt tartott az összes helyiségekben. Ebédre is ott maradt és élénk társalgást folytatott az öreg vitézekkel, kik örömben uszva köszönték meg a miniszter szeretetreméltóságát.

Az aradi vesztőhely. A Kosuth társaság Aradon az idén ünnepelte fennállásának huszonöt éves fordulóját. Az ünnepségen elhatározták, hogy azt a területet az aradi vár-domb oldalán, hol negyvenkilenczben a vértanukat kivégezték, meg fogják vásárolni és a nemzetnek ajándékozzák. E célra országos mozgalmat és gyűjtést indítanak. A kormány is, pártolja törekvésüket, melynek egyetlen akadálya csak az, hogy a birtokos, kinek tulajdonában van most a földdarab, nem akar megválni attól.

A nemzeti zászló ellen. Lugoson márczius tizenötödikén az ottani zsidó templomra is kitézték a nemzeti zászlót. Este tíz óra tájban Leszl Antal nevű bádogos arra vezette a szociálistákat és piszkoló szavakat mondott a zászlóra. Azután letépte azt a templomról, ketté hasítottotta és a sárba taposta. A zászló meggyalázói közt volt két tüzeraltiszt is, kik közül az egyik Leszlnék testvéröccse. A járásbírótság rögtön pörbe fogta a merénylőket. — Selistye biharmegyei községben is volt nemzetiségi tüntetés a magyar

színek miatt márczius 15-én. Az oláh legények kitepték a magyar lányok hajából a nemzeti pántlikákat, ők ellenben tüntetően viselték az oláh karkardát. Csendőrök közbelépése akadályozta meg a véres összetűzést, kik aztán az oláhok jelvényeit elkobozták és a rakoncátlanokat a szolgabírónál feljelentették.

Ezüst a szőlőben.

Az Aradmegyei Opanlisó községben, Ackerman Antal birtokos szőlőkertjében rigolyozás közben értékes ezüsttárgyakra akadtak a munkások, miket való-

színűleg a rejtettek el serlegek, ká szerek van kint is kinc tizenhatodik néhányon a látható. A háta hordoz lokat ábráz hordoznak. művészetne láthatók r majd megle ásta el azok Muzeumba állítják öke nyilvános s

Svédek

holmban m szony, ki m ötven évnél ban házasa Anna, és eg nak az özve a negyve mert akkori Petőfit, a m dából elvitte Szabadságd kor a Mu hogy: Talp szonyrak is akkor nyom ditotta svéd gyar első így hangzik

Unger sön Tveksamt Kampen g Väjjen: fri Ja, vid Un Svärja vi, Svärja att Slavfar bli

(Aki tud né hasonlít hoz

Felekeze

polgári isko tett az áll lett volna az megnyitása, csak feltáma a felekezeti Az iskola igé ugyanis meg Széchenyi M pököt, hogy föl az isko lotáját. Ebb nagy-nagy láttak az evar és a kálvini gitségül v guk mellé a zsidóságot, k tak a vallás tatásügyi min hoz, —hogy

színelég a törökök rablása elől rejtettek el ottan. Kancsók, kupák, serlegek, kanalak és más ezüst ékszerek vannak köztük, melyek egyenként is kincset érnek. Mindannyi a tizenhatodik századból való és egynehányon az 1526 évszám tisztán látható. A kupákat három oroszán háta hordozza és a díszítések anyagokat ábrázolnak, kik gyümölcsfüzért hordoznak. Csupa remekei az ötvös-művészetnek. Családi czimerek is láthatók rajt, miknek segítségével majd meglehetősen állapítani, hogy ki ásta el azokat. A tárgyak a Nemzeti Muzeumba kerültek, hol most helyre állítják őket, azután ismertetik és nyilvános szemlére kiteszik.

Svédék és magyarok. Stockholmiban még ma is él egy uri aszszony, ki magyar születésű, de már ötven évnél több, hogy Svédországban házasodott. Született Kronec Anna, és egy Lindström nevű orvosnak az özvegye. Még jól emlékszik a negyvennyolcas eseményekre, mert akkoriban Pesten lakott és látta Petőfit, a mint a Langerer-féle nyomdából elvitte az első példányát a Szabadságdalnak és hallgatta őt, mikor a Muzeum lépcsőin szavalta, hogy: Talpra Magyar! Az öreg aszszonynak is van egy példánya az akkor nyomtatott dalokból és ő fordította svéd nyelvre. A Talpra Magyar első versszaka svéd nyelven így hangzik:

Unger söner, upp til striden!
Tveksamt nu ej längre biden!
Kampen gäller era släjar.
Väljen: frie eller trälere?
Ja, vid Ungerns gud, som hör oss,
Svärja vi,
Svärja att härefter aldrig
Slavfar bli!

(Aki tud németül, láthatja, mennyire hasonlít hozzá a svéd nyelv).

Felekezeti harc. Győrött új polgári iskolát épített az állam. Most lett volna az ünnepies megnyitása, de ugyancsak feltámadt miatta a felekezeti viszály. Az iskola igazgatósága ugyanis megkérte gróf Széchenyi Miklós püspököt, hogy szentelje föl az iskola új palotáját. Ebben aztán nagy-nagy sérelmet láttak az evangélikusok és a kálvinisták. Segítségül vevén maguk mellé a nagyszájú zsidóságot, kérvényt írtak a vallás és közoktatásügyi miniszteriumhoz, — hogy az ilyen

vallásos szertartást tiltsa be. De van más kifogásuk is az iskola ellen. A berendezéskor ugyanis úgy intézkedett a vezetőség, hogy a tanítványoknak télvíz idején ne kelljen a távoli templomba mennie, e helyett a tornacsarnokban állítottak fel oltárt, hogy misét hallgathassanak a fiúk. A felekezetek és zsidók ennek az oltárnak eltávolítását is követelik. Sőt még többet: Legyen tilos az ifjúságnak az énekórán templomi énekeket tanítani. — Nem kell csudálkozni a dolgon. Győr ismert fészke a szabadkőműves páholyoknak és ott esett meg, hogy országos mozgalom indult meg egy olyan fiu otthon létesítésére, melyben mindent tanítottak volna nekik, csak éppen vallásos-keletet nem.

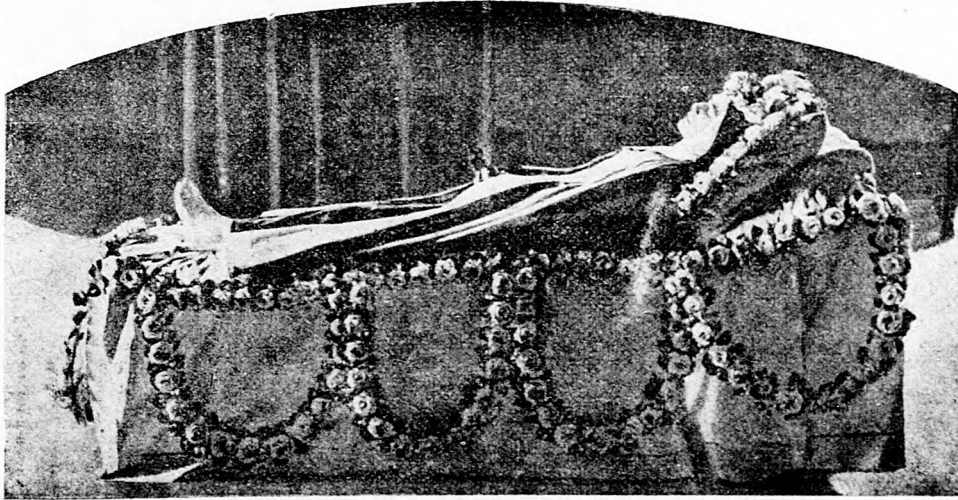
Negyedmillió sikkasztás. Az újvidéki Zsófia gőzmalom igazgatója, Gruber nevű, ki évek óta a malomnak megbízható hivatalnok volt, utóbbi időkben maga számlájára kezdett a tőzsdében vásárolni lisztet, gabonát. Ferde volt a spekulációja, sokat vesztett, még a malom pénzéből is elkezdett negyedmillió koronát. A gőzmalom tulajdonosa, Dungeny Lázár, az ismert bácskai nábob; nyomban elbocsátotta a hűtlen sáfárt és a rendőrségre adta az ügyét.

A szép mamák. Alvinczy Sándor tanár újságcikkben és röpiratban azzal vádolta meg a nagyszombati főgymnázium tanárait, hogy magukhoz hivatják a fiúk szép mamáit és választást erőszakolnak rájuk: vagy ők bukjanak el, vagy a fiaik. A megrágalmazott tanárok sajtópört indítottak a becsületük megrablója ellen és a budapesti esküdtbíróóság felszólította Alvinczyt, mondja el, ami biztosat tud ebben a csunya ügyben. Am sarokba szorult ő kelme; nem

tudott bizonyítani semmit, sőt nyíltan bevallotta, hogy valaki gyalázatosan félrevezette őt és csak pletkáság volt, amit ő az újságokban tovább adott. Miután a nagyszombati tanárok nem elégedtek meg a pusztán bocsánatkéréssel, az esküdtek kimondták a rágalom vétségét Alvinczyre és a bíróság őt nyolczszáz korona büntetésre, azonkívül a költésgego viselésére ítélte. Az ítélet jogerőssé vált nyomban.

A dánosi gyilkosok. Balog-Tuta és bűnös társainak nagy pörét a dánosi csárdás meggyilkolása és sok más rablásaik fölött április 22-én fogja tárgyalni a pestvidéki törvényszék. Minthogy sok tanut kell nyilvánosan kihallgatni, a tárgyalás sok napot fog igénybe venni. A törvénykezés a pesti megyeház dísztermében fog lefolyni. — A cigányok közül egyik sincs beismerésben ekkoráig, váltig tagadják a rájuk olvasott bűnököt. Még nevüket is letagadják, hogy csak félrevezessék a bíróságot. Ezért is huzodott a vizsgálat ilyen sokáig, mert amit tegnap vallottak, azt ma visszavonják és amit ma eladnak, azt holnap valótlanágnak esküdik. A vizsgálóbíróóság azt mondja, hogy ilyen körmönfont karaván még nem akadt Magyarországon, mely annyit tudna hazudni, kertetelni és kitalálni, mint a dánosiak.

Stösszel a börtönben. Port-Artur védőjét tudvalevőleg halálra ítélte a katonai bíróság, de a czár kegyelmet gyakorolt rajta és büntetését életfogytig való várfogságra változtatta át. Elsőbb megfosztották rendjeleitől, tisztii jelvényeitől, kivették a táborkoki uniformisból, azután átkísérték a börtönbe, hol magányos czellában fog lakni és egyelőre sem vendéget fogadnia, sem családjának üzennie nem sza-

Kármelita apáca a ravatalon, mikor először van felfödve az arcza.

bad. Gondosan távol tartanak tőle minden írószert, mert tárgyalás közben egyszer azt mondta, hogy megírja emlékiratait és akkor sokan fognak prüszkölni olyanok, kik Oroszország magosabb polczain ülnek. Ugy látszik, Stösszel mondása nem üres fenyegetés; tartanak tőle!

Rettenetes gyerek. Kulpa mellett Dindrovácson egy tizenöt éves fiu a pajtásával elhatározta, hogy Amerikába vándorol ki, de mert erre nem volt együtt a szükséges pénze, hát éjnek idején belopódzott a saját szülei szobájába és ott revolverből atyjára lőtt. Ugyanakkor a pajtása élesre fent kést tartott készen, hogy az anyába döfje. De mert a fiu lövése nem talált, a szülők felriadtak és sikoltozni kezdtek, azt hitték, rablók járnak a szobában. Csak mikor világosságot mertek gyújtani, akkor ismertek rá gyermekükre, a ki a földre kuporodva leste, mikor osonhat ki az ajtón. Az apa engedte, hogy csendőrök vasra verjék az elvetemült sarját, az anya ellenben félőriúten futkos most a faluban, annyira megijedt akkor éjjel. — Másik ilyenforma gyerekről is jött hír Mezökováchházáról. Az aradi harmadik huszárezrednek Józsa József nevü közlegénye megszökött vasárnap és egész nap otthon garázdálkodott szülőhelyén. Lovával legázolta apját, anyját, mire a nép üldözni kezdte. Egy csendőr fogta el és elakarta venni a kardját. Józsa nem adta, sőt ütlegelni kezdte a csendőrt, mire az keresztül szurta a szerencsétlent. Nyomban meg is halt a borzasztó fiu.

A rabláncz.

Az erkölcsan ama tételét, hogy a bün rablánczát igen bajosan és csak csupán az isteni kegyelemmel közre munkálva lehet levetni, szomoruanfényesen igazolja egy newyorki terménykereskedő vallomása, melylyel most szinte világszerte foglalkoznak.

A new-yorki rendörség ugyanis nemrégiben letartóztatott a villamos nemrégiben egy jól öltözött, előkelő megjelenésü egyént, kit zsebtolvajlásan tetten kaptak. Csakhamar megállapították személyazonosságát és akkor

kiderült, hogy gazdag kereskedő a városban, kinek éppen nincs szükségé arra, hogy lopásokból éljen. Wolf Lajosnak hívják, jól jövedelmező üzlete és gyára is van, a legjobb társaságban forog. Vallomásában szinte tragikus dolgokat mondott el:

Azzal kezdte, hogy szenvedélyből lop, kivált zsebből. Szeretne letenni a gyalázatos szokásról, de nem bír. A mint lenyugszik a nap, már huzza-vonzza valami ismeretlen erő az utcára. Mennie, rohannia kell oda, hol legtöbb ember nyüzsög. És lop akkor, a mit csak ér. Mindegy, hogy mit. Lánczoszul az órát, karkötőt, más ékszert; legszívesebben azonban pénzes tárczákra vadászik.

— Óh, az a pénz — kiáltott fel a rendörség előtt. — Van belőle már elég, de boldogtalan vagyok, ha elmulik a nap, és legalább tíz czentet nem loptam. Éjjeken át nem tudok aludni, ha meghüült a kísérletem.

Élete történetét így mondja el a szerencsétlen ember:

— Itt születtem a városban; jó nevelést kaptam. Istenfélő, becsületes, törekvő ifju voltam mindaddig, míg sorsom tizenhat esztendő koromban össze nem hozott a leghíresebb amerikai zsebmetszővel, Old Izsákkal. Ez az ember megromtont. Megtanított minden mesterfogásra és vitt magával mindenüvé. Bejártam a nagyobb városokat és négy éven át voltam segédje. Később magam kezére folytattam büneimet és volt napom, mikor ötezer dollár érőt csentem el aranyban, tárczában. Ha összeszámítom az összelopkodott holmik értékét, több az félmilliónál.

New-yorkba csak öt évvel ezelőtt kerültem vissza. Becsületes szándékkal láttam viszont a szülővárosomat. Boltot nyitottam. Lázasan vállalkoztam mindennemü munkára, hogy csak lekössem figyelmemet és időmet. Üzletem jól jövedelmezett — de nem tudtam nyugton maradni. Mihelyt este lett, rohanva jártam az utcákon, színházak csarnokaiban, villamosok megállóhelyein, lakodalmakon, temetéseken, nagyobb ünnepeknél je-

len voltam, és hódoltam régi bünös szokásnak. Pedig mondom, nem hiányzik a pénz. Van elég és ékszert is vehetek. De csak a szenvedély üz, hajt; folyton azon töröm a fejem, kit lophatnék meg és még álmomban is csak bünös kirándulásokban veszek részt.

A bíróság meghatottan hallgatta a szánandó ember esetjét. Egyik idősebb bíró megkérdezte:

— Wolf ur, szokott-e imádkozni?

Lehorgasztott fejfel válaszolta a vádlott, hogy ifjukora óta nem. És mellére vert eközben. Wolf Lajos esetje nagy feltűnést keltett New-yorkban, mert mindenütt a legjobb családokhoz volt járatos, tiszteletet tudott gerjeszteni, és csak nem is gyanították, micsoda szenvedélynek a rabja. Persze társaságában sohase követett el ilyes rosszat és öt év alatt egyszer sem csipték rajt, csak most.

A karmelita-apácánál.

Karmeliták! E szöböl a legszigorubb önmegtagadás szelleme árad felénk. Szerzete ez a mindig hallgatóknak, imádkozóknak és szemlélődőknek. A világ dédelgetett gyermekei fel sem fogják, hogyan lehet egy emberéletet annyire lemondásan eltölteni. És pedig mind halálíg. Mert csak akkor fedik föl megegyeszer a karmelita-apácza arcát, hogy társnői egy bucsupillantást vethessenek rá. De ez aztán nemcsak a bucsunak egy pillantása, hanem szembenézés a halállal is, mely mindent befejez, a mi az élethez fűződött.

A karmelita-apácák kezdettől fogva a legszigorubb szabályok alatt éltek és mikor a IV. Ince pápa által 1247-ben engedett enyhítés miatt a kolostori élet meglazult, szent Terézia szüz volt az, ki még szigorubbra szabta a szabályokat és így ujította meg a szeretetet. Szigorúságban csak a trappisták hasonlíthatók hozzájuk.

Mindennap öt óra telik el imádságban. Közös imát a kápolnában, magános szemlélődést a czellákban végeznek. Élelmük nagyon egyszerű, sokszor csak kenyér és víz az ebéd. Minden legkisebb hibáért, mit ének

Parcellázások jutányos és gyors keresztülvitele.

A „Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete“ üzletmüködési köre kiterjed a parcellázások lebonyolítására és az e czélra szóló kölcsönök adására. Az intézet rendeltetése kizar minden nyereszkevést, miért is maga parcellázási czélokra hirdokot nem vásárol, hanem kívánatra elvállalja méltányos munkadíj ellenében a parcellázások teljes (jogi, telekkönyvi és mérnöki) lebonyolítását s e czélra megbízottját helyszinére kiküldi, ki az összes teendőket ellátásáról a helyi kívánalmaknak megfelelően gondosko-

dik. Parcellázási czélokra az intézet előnyös feltételü kölcsönöket engedélyez, melyekről szóló prospektust az igazgatóság (Budapest, V., Géza-utca 2.) készségesen küld. Az intézet közremüködésének előnye: 1. A lebonyolítás olcsósága. 2. Az intézet nyereség részesedését nem igényelvé, a vevők ugyanazon az áron kapják a földet, a hogy az eladó eladja. 3. A vevők s eladók a parcellázás mind n gondjától megszabadulnak. 4. Eladó egyszerre egy összegben kapja a vételárat. 5. Egyetemleges felelősség nincsen. 6. Az összes költségek előlegeztettek. Az intézet által egedélyezett parcellázási kölcsönök előnye: 1. A járadék utolig fizetendő. 2. Kölcsönök már 300 koronától adhatók. 3. Az egyik módozatü kölcsön teljes készpénzzel fizetettik ki. 4. Közjegyzői okirat nem szükséges, csupán az olcsó közjegyzői hitelesítés. 5. A kölcsön az intézet által fel nem mondható.

bűnös
nem hi-
ékszer
dély üz,
em, kit
mban is
veszek

lgatta a
ik idő-

tkozni?
olta a
em. És

Lajos
w-york-
o csalá-
tudott
vanított-
rabja.
övetett
egyszer

knál.

gszigo-
e árad
hallga-
emlék-
verme-
lehet
dásban
malálg.
égeggy-
t, hogy
vethes-
csak a
hanem
ly min-
zédött.
fogva
t éitek
a által
miatt a
Teré-
rubbra
ajította
n csak
zzájuk.
imád-
nában,
lákban
rszerű,
ebéd.
t ének

vagy ima közben elkövetnek, a karmelita-apácák kemény bűnhődést szabnak magukra, melyet aztán társnőik szemeláttára állanak ki. Munkára a kert nyújt alkalmat, hol megterem sovány főzelékjüket és a virág, melylyel ünnepekre a kápolnát feldíszítik. Munka közben sem ejtenek fölösleges szót.

Mindennapi egyhanguságból csak akkor van kis eltérés, mikor új apácza lép be. Az új testvért a főnöknő fogadja el a zárda kapujában és vezeti be a terembe, hová csepenyűsítő összehívja a többi testvért. Azok csak imádság közben foglalják el helyüket a székeken, azután az ujonczok mesternője keresztrel megjelöli homlokán a jövevényt és így mutatja be: „Ime új testvérünk Anna (csak keresztnevén szólítja) 18 éves.” (A belépők többnyire 16—25

év közt vannak.) Most minden apácza homlokon csokolja az új testvért és ezzel a befogadás meg van pecsételve. A nehéz kapu örökre becsukódik mögötte.

A karmelita-apácák sarut nem viselnek. Ruhájuk barna kámzsa, azon fehér vállszalag fut végig. Ez a ruházkodás Illés prófétára emlékeztet, ki a templomi legenda szerint Kármel hegyéről tüzes szekéren ragadtatott fel az égbe és akkor fehér köpenyeg volt rajta. A köpenyeg azonban visszahullott a földre és akkor barna égések látszóttak rajta.

A karmelita-apácák szerzetje hamar elterjedt a keresztény világban. Németországban, Ausztriában, Spanyolországban, Portugáliában számos kolostoruk van. Franciaországban az egyházüldözés előtt 101 helyen laktak.

„Miből élünk rokkantságunk vagy aggkorunk idején?”

Nagyon sokszor foglalkozik ezzel a kérdéssel az iparos és munkásember fiatalabb éveiben. Mikor még erős, egészséges: bírja a munkát, a mivel magának és családjának a mindennapi kenyeret megkeresi. De mi lesz akkor, ha valami baleset vagy szerencsétlenség következtében örökké nyomorékká lesz, vagy ha az aggkorral a munkaerő hanyatlóban van s az elaggott embernek kénytelen-kelletlen abba kell hagynia munkáját s nem bírja megkeresni kenyerét? Miből fog megélni? Talán alamizsnából, a mit mások szánakozva nyújtanak neki? Ez a kérdés sok keserű órát okoz iparosnak és munkásnak egyaránt, s a gondolkodásnak legtöbbször az a vége, hogy elfásultan, közömbösen várják a bizonytalan jövőt, azon hiedelemben, hogy szűkös anyagi viszonyaik között nincs módjukban a megélhetésre szükséges tőkét előteremteni.

Pedig meg van annak a módja, hogy minden kisjövedelmű ember

gondolkozhassék nemcsak a maga, hanem a családja jövőjéről is.

Hogyan volna ez lehetséges? — kérdeznék mosolyogva sokan — a mikor nincsen miből?

Megmagyarázzuk. Szívelelje meg minden munkás és iparos jó szívevel adott tanácsunkat. Igaz, a takarékoság elvén alapul ez is, de nem afféle takarékoságon, a mely nyomasztólag nehezedik rá a takarékoskodóra, őt még nagyobb nélkülözésekre kényszerítené.

Nem. Mindössze heti 20, 24 vagy 30 filléryi megtakarításról van itt szó, melyet még a legszegényebb sorsu embernek is lehet, sőt ki mondjuk: *kell* nélkülöznie, hogy ezzel a maga és családja jövőjéről gondoskodjék, ha a sors kegyetlen csapása folytán keresetképtelenné válik s családfenntartói kötelezettségének eleget többé nem tehet. Okos előrelátással bíró munkás, iparos e néhány fillért szívesen áldozza, ha arra az időre gondol, a mikor testileg, szellemileg elgyön-

gölve önkéntelen nyugalomra van kárhóztatva, mert az öreg, magával tehetetlen ember munkát már alig-alig kap. Éhség, nélkülözés, szegődik társává öreg napjaiban.

Magyarországon 15 év előtt keletkezett egy egyesület, a *Magyarországi Munkások Rokkantsági és Nyugdíjgyesülete*, a mely megérdemelné, hogy az egész hazai társadalom vállvetve támogassa, nemcsak azért, mert a sokféle egylet között a legfontosabb szociális hivatást teljesíti azzal, hogy a rokkant, öreg munkásokat segélyezi és az árváknak neveltetési járulékot ad, hanem azért is, mert működésével lényegesen hozzájárul a szociális béke megővéséhez, a mi nálunk Magyarországon mondhatatlanul fontosabb, mint bárhol.

Ebbe az egyletbe 1:20 K beiratási díj lefizetése mellett bátran beléphet minden iparos, munkás és minden szerény jövedelmű ember. Széles Magyarországon ismerik ezt az egyletet mindenütt, a mi kiviláglik a kezeink közt levő 1907. évi jelentéséből is, a mely szerint 60.000 tagja, 185 vidéki fiókpénztára, számos tagsoportja és három milliót fölülhaladó vagyona van. 1893—1903-ig csak a segélyezésre szolgáló alapot gyűjtötte. 1903-ban megkezdte rokkant tagjainak segélyezését. Jelenleg 306 rokkant élvezi a heti 8:40—12:52 K közt váltakozó segélyt és 81 árva részeseül heti 1:40—2:09 K között váltakozó neveltetési járulékbán. Ezenkívül számos esetben gyakorolta a jótékonytáji tagjaival szemben az alapszabályok keretén kívül is külön segélyezési alapítványokból, úgy, hogy 1903-tól a mai napig körülbelül 250.000 koronát fizetett ki különböző segélyekre.

És ezen jótéteményekhez a tag

Első magyar villamos erőre berendezett hangszergyár

a m. k. honvédség, a közöshadsereg, m. k. zeneakadémia, színházak, művészek stb. szállítója

Raktár: II. Lánchíd-u. 4. BUDAPEST Gyár: II. Öntőház-u. 2.

LEGNAGYOBB GYÁR ES RAKTÁR. Ajánlja saját gyárában készült elismert legkiválóbb minőségű vonós-, fuvó- és ütőhangszereit. Teljes zenekarok felszerelése előnyös feltételek mellett, a legjutányosabb árban szállítatik. — HARMONIKÁK legjobb erős, elpusztíthatatlan és különleges acélhangokkal — TÁROGATÓ saját találmány, iskolával 35 frrtól feljebb.

Képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Kivitel nagyban és kicsinyben.

STOWASSER J. császári és királyi udvari

HANGSZERGYÁROS

(vagy az árvái) már tiz évi tagsággal szerez jogot. A fönt jelzett csekély heti illeték ellenében rokkantsága esetén élethossziglani segélyt kap s ebben az esetben kitűnne, mily gyümölcsözőleg helyezte el filléreit. Minél később válik valaki rokkanttá, annál nagyobb összegű segélyt kap. Negyven évi befizetés után hetenkint 12—17 K nyugdíj jár a tagnak, tekintet nélkül munkaképességére. Tekintve azt, hogy tanoncokat is felvesznek, ezek 55—56 éves korukban, mint oly emberek, kik jól végezték dolgukat nyugdíjba vonulhatnak s hátralevő napjaikban legalább anyagi gond nélkül élhetnek s helyüket fiatalabb erőknél engedhetik át.

Ha pedig a tiz éven fölüli tag apró árvák hátrahagyása nélkül hal el, özvegye a befizetett összeg 30%-át kapja végkielégítésül.

Nagyobb gondoskodást ily csekély befizetések ellenében valóban kívánni nem lehet.

Egy érdemes, biztos alapon nyugvó egyesülettel állunk szemben, a melynek törekvéseit az állam is elismerte azzal, hogy évi 5000 korona támogatásban részesíti. Megbízhatóságát igazolja az is, hogy a hazai sajtó, a főpapság, a hatóságok, városok, községek, körjegyzők, tanítók, mindenütt rokonszenvvel viseltetnek iránta, anyagilag és erkölcsileg előmozdítják térfoglalását.

Mindnyájan tudjuk, hogy «az állam kötelessége gazdaságilag gyöngye polgáraitól gondoskodni», a mint azt I. Vilmos német császár oly szépen mondta, amikor a német munkásbiztosításról szóló törvényjavaslatokat első ízben a német birodalmi gyűlés elé terjesztették. De el kell ismernünk azt is, hogy Magyarország jelenleg sincs gazdasági fejlődés azon fokán, mint volt akkoriban Németország és nálunk számolni kell ezzel a körülménnyel. A gazdasági megerősödés majd idővel nálunk is megszüli egyszer az óhajtott munkásjóléti törvényeket.

Addig is azonban hazánk kisjövédelmű, vagyontalan, dolgozó

népének önként kell gondoskodnia a rokkantság és aggkor idejéről. Tartsuk szem előtt, hogy «az élet hosszú harcz és rövid béke!» s a mikor naponként küzdünk, harczolunk a kenyérért, gondoljunk a békére, nyugalomra, melyet ime ezen egyesület által megszerezhetünk magunknak.

Az egylet központja Budapesten, VIII., József-utca 23. szám alatt, az intézet saját házában van.

NÉPEK, NEMZETEK.

Beteg királyok. Lipót belga király aggsági elgyengülésben szenved és bárha gondosan ápolják orvosai, már-már alig bírják meghosszabbítani az életét. Jártányi ereje is alig van és étkezésre semmi kedve. Emlékező tehetsége is mindjobban cserben hagyja, már alig ismer valakit a környezetéből. — Mánuel portugál királyról nagyon rossz hír jött. Karján a seb, melyet a merénylők golyója okozott, nem csak hogy lassan heged, hanem újabb csunyán elfajult és az orvosok kijelentették, hogy még életéért sem állanak jót, ha nem engedi levágni a karját, mert vérmérgezés fenyegeti a derék ifju királyt. Anyja és nagyanyja kétségbeesetten hallják a borzasztó hirt és most külföldről híres gyógytanárokat hívnak a beteghez. — Beteg a szerbek királya is. Hátgerincze sorvad. Komolyabb a baja, e miatt aztán nem tervezik többé, hogy Péter király Bécsbe és másüvé megy a tavaszkor királyok látogatására. Udvari ünnepek is elmaradnak mind és csak igen közel álló emberek juthatnak a király elé. A szerbek aggódva lesik királyuk állapotát, mert bizony nem gondolnak rajongással arra, ha György trónörökös ülne a koronás széken.

Haiti sorsa. Ez a szigetország egykor francia gyarmat volt, de a napoleoni harczok idején a szerencsen rabszolgák megrohanták földesuraikat és miután azokat le is konczolták, kikiáltották maguknak a független köztársaságot. Azóta csak megvannak valahogy, bár nyugalmat sosem élveztek. Most a Panama-csatorna izgatja őket. Ez az új, fon-

tos hajó-ut éppen az ő szigetországnál torkollik a tengerbe és Haiti fél, hogy az amerikai Egyesült-Államok addig nem fognak nyugodni, míg őket országostul, mindenestül vagy meg nem vásárolják, vagy meg nem hódítják. Már is pártoskodnak egymás közt és ellenséget látnak minden fehér emberben, ki közléjük vetődik. A mostani forradalomnak is adott indító lökést, hogy gyanuba vették elnöküket, mintha az Egyesült-Államokkal tárgyalna a sziget eladása fölött.

A bolgár nászajándék. Ferdinánd bolgár fejedelem azt kérte népétől, hogy második feleségének egy millió frankot szavazzanak meg nászajándékul. A szobranje sokalta a kért összeget és csak ötvenezer frankot adott. Az új királyné ugyan nem szívesen, de elfogadta a szörnyen kicsire lenyírt nászajándékot, azonban nyomban kiosztatta a főváros szegényei közt. (A szegények tehát jól jártak!)

Francziák s németek. Párisban és Berlinben bizottság alakult a legelső rangú tudósokból, kik a régen nyavalygó német-francia viszályt megszüntetni akarják és békés hangulatra, szeretetre akarják bírni a két nagy nemzetet, mely kivált 1870 óta néz egymással farkasszemet.

Elnémult parlament. A német birodalmi gyűlésben egyik képviselő sértően szólt az újságírókhoz, azért aztán azok kivonultak a karzatjukról és többé egy sort sem irnak újságjukba országgyűlési tudósítást, míg a birodalmi gyűlés nekik kellő elégtételt nem ad. Ez az állapot már tiz nap óta tart. De a közönség nem is törődik vele. Azt mondják az okos németek, hogy mostanság olyan ostoba dolgokat beszélnek a parlamentben, mikép jobb is, ha nem pazarolják rá a nyomdafestéket. Jövő héten azonban megkezdődik a költségvetés tárgyalása és Bülow kancellár nagy beszédet akar mondani, melyről azt akarja, hogy még a külföldön is rája figyeljenek, addigra tehát el kell simítani az országgyűlés és az újságírók harczát. Egyébként éppen most jön hire annak, hogy a német birodalmi egyetemeken újságírók számára tanfolyamokat akarnak nyitni és akkor csak olyan ember lehetne hirlapíró, ki iskolai műveltséget tud bizonyítani. A nemzetközi szociálisták iszonyuan ellenzik az újságírók egyetemi tanulmányait, mert szerintük, csak korcsmai előélet képesít arra, hogy valaki az országos dolgokhoz alaposan tudjon hozzászólani.

Uj miniszterium. Az osztrák állami köznevelési miniszteriumot van nevezve munkügyi miniszterül személyesen ugyanakkor csökkentésére kalap alá vették a szociálisták.

A párisi főváros. A párisi főváros sere ötszáz fektus. Szóval továbbra is van maradvány legpompásabb van. — Ugyanekint szék kénytelenül, hogy szociálisták a pártszervekergeti a immár tiz tan építkeznek, hogy, biztosítékot tavaszra megviszadnak, lalkoznak és elbocsáták. százezer és ennyit a

A szesz. Itt vannak a szesz italok pen itt van ber. Egyes területe van magyar mor Jowa, Kanza italok gyártását ajándékoztak de azért titkos szesz italok törvényt min táruk révén orvosság csinál a szeszt. Külföldön a „fonic“ nevezik mikben annyit elég az ember aztán úgy hálunk a vértkon, hajókon italt Amerikában mindenütt ternek is a baton annyit terek megtel szeg embere rikai nem az logjon valaki a helyiségbe italát, melyet pint le s a részegeske

Uj miniszterium Ausztriában.

Az osztrák kormány megfiadott. Az állami közmunkák számára új miniszteriumot szerveztek és már ki is van nevezve az első osztrák köz-munkaügyi miniszter dr. Gessmann személyében. — Franciaország ugyanakkor a miniszterek számának csökkentését sürgeti és már is egy kalap alá vonta a kultuszt az igazságügygel.

A párisi építkezések. A francia főváros rendezésére és szépítésére ötszáz millió frankot kér a prefektus. Szerinte csufság volna, ha továbbra is oly elhanyagolt állapotban maradna a világ legszebb és legpompásabb városa, minőben most van. — Ugyanakkor a párisi építé-szek kénytelenek a kormányhoz fordulni, hogy szabadítsa meg őket a szocziáldemokraták tulkapásaitól, mert a pártszervezet folytonosan sztrájkba kergeti a munkásokat és Párisban immár tíz év óta nem lehet nyugodtan építkezni. Azt mondják a mesterek, hogy, ha husvétig nem kapnak biztosítékot a kormánytól, akkor tavaszra minden építkezési megbízást visszaadnak, senki számára nem vál-lalkoznak és az összes munkásokat elbocsátják. Ez esetben Párisban kétszáz ezer munkás veszíti el kenyerét és ennyit a vidék se képes befogadni.

A szeszes ital Amerikában.

Itt vannak a legszigorubb törvények a szeszes italok ellen és mégis éppen itt van a legtöbb részeges ember. Egyes államokban, melyeknek területe van akkora, mint az osztrák-magyar monarchiáé, például Maine, Jowa, Kansas államokban a szeszes italok gyártása, behozatala, eladása sőt ajándékozása is szigoruan tilos, de azért titokban mégis nagyon sok szeszes italt fogyasztanak ott el. A törvényt mindenekelőtt a gyógyszer-tárak révén kerülnek meg, mert ott orvosság cím alatt szabad kimérni a szeszt. Külön gyárak foglalkoznak a „fonic“ nevű szerek előállításával, mikben annyi a szesztartalom, hogy elég az ember elkábítására és ezt aztán úgy hirdetik a lapokban, mint nálunk a vértisztító pilulákat. Vasuta-kon, hajókon nem mérnek szeszes italt Amerikában; vasárnap pedig mindenütt tilos annak kimérése. Szer-zenek is a szegény áldozatok szom-baton annyit belőle, hogy az utak, terek megtelnek vasárnap estére ré-szeg emberekkel. Korcsmába az ame-rikai nem azért jár, hogy ott társa-logjon valakivel; rendesen be se lép a helyiségbe, csak bekiált és kihozzák italát, melyet az ajtóban állva hör-pint le s megy tovább. Amerika a részegeskedést különben betegség-

nek minősíti; a szokásos alkoholistát bizonyos hivatalokra képtelennek mondja a törvény és még polgári jogaitól is megfosztják azt, ki egy évben háromszor okoz közbotrányt részeg állapotban. A szeszelő embe-rek számára menedékházak vannak berendezve és ezek bizony — állan-dóan tömve vannak!

Utazás az akasztófa körül.

— A börtön titkaiból. —

Mindannyian töredelmes vallomást tet-tek. Csak a minden emberi érzésből ki-veközött gyilkos — bárha beismerte tet-tét — a bűn értelmi szerzőségét, tudva hogy miért, a feleségére akarta áthárítani.

— Gyula — ahogy az apagyilkost egy-szerüen nevezték a fogházban — lassan-kint elkezdett beletörődni a változhatatlanba. S vallott, mint a karikacsapás. Egyszerre azonban megváltozott minden. Egy este, mikor minden zaj elült a börtönben s ő már szalmazsákján hevert, egyenletes kopogtatás halatszott a fejé-nél levő falon. Óvatos, többször megis-méltődő kopogás. Csupa kiváncsiságból teljesen úgy visszakopogtatott.

Erre a következő perczen halkán át-szűrődött valamelyes hang.

— Te vagy az, Gyula?

Sietve adta rá a feleletet a gyilkos.

— Igen, én vagyok itt, Szederjessy Gyula. Mit akarsz és ki vagy te?

— Csöndesen öregem, nehogy meg-hallják! Menj a sarokban levő vaskály-hához s annak a falba vezető csövét vedd le, én is azt csinálom s akkor nyugodtan beszélhetünk egymással.

A kályhacső vaspánttal volt odaerősítve s így nehezen ment, de végre is sikerült a levétele.

— Állj ide a kürtőhöz, — hallatszott egy hang. Szederjessy önkéntelenül engedelmeskedett.

— No, pajtás, most már nyugodtan cseveghetünk. Hallottam jó híredet! Nagy hóhér vagy! Elpusztítottad az öregedet s ebből látom, hogy belőled lehetne valamit faragni, — persze, még zöld vagy és így azt se tudod, hogy ha most én nem volnék, hamarosan »Bali kötné meg a nyakkendődöt« (tolvajnyelven azt je-lenti, hogy hamarosan felakasztják.) No igen, te ezt így nem érted. Hát vigyázz, a mint hallom, te és a többiek, bevallot-tatok a gyilkosságot s annak minden rész-letét. Mivel pedig előre megfontolt szán-dékból, többször megkísérlett emberölés-ről van szó és a bűn értelmi szerzősége a vallomásokból kétségtelenül rád bizo-nyult, hát reád akasztófa vár! . . .

Megdöbbenve hallotta saját halálos íté-letét a kürtőből Szederjessy. Erre az es-hetőségre ő eddig nem is gondolt. Min-dig azt hitte, legfőlebb 5-6 évet kap.

— Szinte látom, hogy megdöbben-tél,

czimborám, arra, a mit hallottál. No de ne busulj. Van egy mód rá, hogy meg-menekülj »a csiklandós nyakkendőtől«, — csak az a kérdés, van-e hozzá elég eszed és kitartásod? Ha ki tudod vinni végig, egy félév alatt szabad vagy.

Az életéért remegő gyilkos sürgette titokzatos szomszédját, mondja el, hogy mit csináljon.

— Tettesd magad örültnek! — hallat-szott át.

Szederjessy megvallotta, hogy nem tudja, miként kell. A szomszédja meg-ígérte, hogy megtanítja. Ő szorgalmas tanítványnak ígérkezett.

A szomszéd czella lakója, hogy tel-jesen megnyerje Szederjessy bizalmát, elmondta, hogy ő Endes Arpád nemzet-közi betörő, a kit véletlenül csiptek el pár hét előtt Petelén, egy társával együtt. A fogház 7-es számú czellájába helyezték »lakat alá« s itt értesült róla, hogy ki a szomszédja. Miután az elkövetett gyilkos-ságból látta, hogy szomszédja vakmerő és érdemes ficzkó, elhatározta, hogy ki-segíti, fölvilágosítja őt a való helyzetről s esetleg Szederjessy pedig később őt fogja kisegíteni. Akkor majd együtt mű-ködhetnek.

Endes legelőbb is a börtönökben igen hasznos kopogtatási ábcére tanította ki. Majd mikor ezzel elkészültek, megkezdte előadását az örültségről. A kezdőleges tünetekről, dühöngésről, s a paralitikus butaságba való átmenetről. Így a dado-gásról, majd a fokozatos s vele kapcsolatos siketségéről. Őt éjjel tartott az iskola. Endes ekkor megígérte, hogy azután is minden éjjel beszélnek együtt s kicse-rélik észleleteiket. Szederjessy még na-ponta is kap utasítást a részletekre nézve.

Az apagyilkos Szederjessy előtt ekkor már nem volt más gondolat, mint hogy akasztófára jut s az elől menekülni kell!

Az őt éjjel pedig elég volt neki arra, hogy művészsze váljék az örültség eljät-szásában.

Még hajnalban neki kezdett föladata-nak. Döngetni kezdte a czellája ajtaját, rémlátomásokról beszélt. Majd, mikor a őr-ség összefutott, dühöngeni kezdett. Képtelennél-képtelenebb dolgokat művelt. Nyomban hivatották a törvényszéki orvo-sokat s megfigyelés alá vették Szeder-jessyt.

A börtönben pedig czelláról-czellára szállt a hír: »Gyula« megörült! . . .

Igy került el a hír a női czellákba is, melyeknek egyikében szegény felesége várta a vizsgálat befejezését. A hír hal-latára a szerencsétlen s minden perczen várandós asszony beteg lett s pár óra mulva világra hozta bűnben fogamzott kis fiát.

Nappal játszva, éjjel tanulva az örült-séget, telt el egy hét. Endes éjjelenként hasznos értesülésekkel is bátorította ki-tűnő médiumát.

— No, öregem, — szólát át egyszer a

kürtön. — te ugyan lóvá teszed az orvosokat. Az öreg doktor ma a folyosón hangosan mondta, miközben a kandilyukon figyelt téged vagy egy óráig, — no, ez tökéletesen megbolondult!

A börtönökben minden kezdődő örült-séggel az orvosok abból az ötletből indulnak ki, hogy a fogoly így akar menekülni a büntetés elől. Szederjessnél az orvosok egy hét alatt lelkükből megvoltak győződve, hogy az nem szimuláns, de paralizikus örült.

(Folytatása következik.)

KEDVDERITŐ.

A gyengéd öcsés. Magához kérette a nagynénje Lajcsi öcsését és közli vele, hogy még életében átíratja rá a vagyonát, de kiköti, hogy holtáig valami kicsiny évjáradékot fizessen neki. Az örömtől piros Lajcsi nagy hirtelen felel: „A milyen kicsit csak akarsz, kedves néném!”

Kölcsönösség. Harmadnapos hideglelés ellen gyógyítja betegét az orvos, mikor az panaszkodik: „A lábam is dagadt, doktor ur.” — „Azzal most nem törődöm semmit!” Megütözköve mormog a beteg: „Ha a doktor ur lába volna dagadt, én sem törödnék azzal semmit.”

Bocsánatkérés. Egyik temesi faluban vegyesen laknak magyarok és svábok. Ott történt, hogy egyik német sógor szárnak nevezte a községi előljárókat. A bíró arra ítélte, hogy nyilvánosan kell bocsánatot kérnie. Felvette a sógor az ünneplőjét és vasárnap mise után a templom előtt így végezte el a dol-

gát (minthogy csak rosszul beszél magyarul): „En a tisztelt urakat szárnak neveztem, ez igaz; most ezért bocsánatot kell kérni, aztat nagyon sajnálom én!”

Máskép értette. Majoros barátunk halála előtt megígértette a feleségével, hogy nem megy megint férjhez. Valaki meghallotta ezt és így szólt meg: „Mindig is jó ember volt a Majoros, felebarátait minden rossztól meg akarta óvni.”

Király és turisták. Oszkár svéd királynak ultrikvölgyi kastélyát egy ízben megtekinteni akarták angol utasok, mert hallották, hogy ott ritka kincseket halmozott föl a király. Mikor bekéredztek, éppen Oszkár királyt találták a rácsos kapunál, persze nem ismertek rá. Inkább valami alkalmasnak nézték, tehát fel is kérték, hogy mutogasson meg nekik mindent. Szíves szolgálatjukra kész volt a király. Kimenőben azután az egyik angol tárczájában kezdte vájkálni, a másik pedig így szólt a királyhoz: „Ön olyan jól ismer minden dolgot itt, hogy meglepett vele; jó állása van a kastélyban?” — Köszönöm a kérdést, elég jó; én vagyok a tulajdonosa!” felelt Oszkár. Az angolok dadogni is alig voltak képesek.

KÖZGAZDASÁG.

Szabadságolás az aratásra. Öfelsége, mint legfelsőbb hadúr, elrendelte, hogy az összes hadtestparancsnokságok a nyári fegyvergyakorlatozás programjába mintegy három heti fegyvernyugvást vegyenek föl, mely idő alatt a legénységnek az aratásra szabadságot adnának.

A szabadságidő három hétnél több nem lehet. Csak a főaratás idejére kap szabadságot a legénység, nem pedig burgonyaszedésre vagy fűkaszalásra. Igazolást hozni kell a köz-

ségtől, hogy otthon valóban szükség van a katonára. Első sorban azok kapnak szabadságot, kiknek szülei maguk is földmivelők. Ha valamely járásban ragályos betegség dúl, oda senkit sem szabadságnak katonáék. A hadügyi miniszter érintkezésbe lépett a vasuti társaságokkal, hogy az ily módon szabadságot hadfiak részére olcsóbb utazást eszközöljön ki.

A cserebogár irtása. Aki levelezőlapot ír a földmivelésügyi miniszterium könyvtárába (Budapest, Nádor-utca) és kéri, hát megküldik neki ingyen azt a kis füzetet, melyben oktatás van a cserebogár és a pajor sikeres irtására.

Budapesti piaci árak.

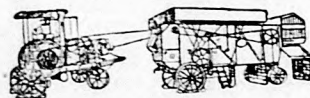
Liszt. Nullás 19.70, egyes 19.50, kettes 19.30, hármas 19.—, négyes 18.80, ötös 18.40, hatos 18.—, hetes 17.20, nyolczas 17.50, F. 7.—, G. 7.20.

Buza átlag 5 fillérrel leszállott.

Minőség	kilós	Ára 100 kgr.
Tiszavidéki	74	23.40 — 23.90
„	77	23.80 — 24.20
„	80	24.15 — 24.55
Pestvidéki	75	23.00 — 23.50
„	76	23.65 — 24.05
„	77	23.75 — 23.25
„	78	22.95 — 23.25
„	79	22.70 — 23.10
Bánsági	75	23.60 — 24.00
„	76	23.85 — 24.30
„	77	24.— — 24.40
Bácskai	75	23.80 — 24.20
„	76	24.— — 24.40
„	77	24.10 — 24.55
Fejérmegyei	76	23.60 — 24.—
„	77	23.70 — 24.10
Rozs I. rendű	21.10	— 20.20
„ középrend.	20.90	— 20.—
Árpa takarm. I.	15.00	— 15.20
„ II.	14.80	— 15.00
Köles	—	—
Zab I. rendű	16.10	— 16.40
„ II.	15.60	— 15.80
Tengeri (belföldi)	13.25	— 13.45

Repcze nem került piacra e héten.
Disznózsir 100 kg 1.42 K., szalonna 1.08 és 1.20 korona közt.

Benzin-,
nyersolaj-
és szivógáz-
motorok

Motoros
eselő-
készletek.

A legjobb gépek. A legolcsóbb üzem. Kedvező fizetési feltételek. Tessék árjegyzéket kérni, ingyen küldjük.

DOBRY ANT. motor- és gépgyárainak magyarországi kizárólagos képviselője.

Kovács Mihály és Társa
Budapest, V., Hold-utca 23.

C S I Z

ezidő szerint legerősebb lód-Brom gyógyforrás. A ház-nál végzendő ivókúrára „UNIKUM.” Dr. Korányi Frigyes tanár — a magán-gyakorlatban, valamint a vezetése alatt álló buapesti kir. egyetemi belgyógyászati kör odán szerzett sokszoros tapasztalata alapján melegen ajánlja a „Csizi Jodforrás”-t, mint kiváló hatású gyógyszert mindazon betegségeknél, melyeknél a jód mint specifikus szer ajánlva van. A csizi „gyógyasvanyvíz” kapható mindenkor friss töltésben, használati utasítással minden ásványvíz-kereskedésben. Megrendelhető a fürdő igazgatóságánál és Edesokuty L. főelárusítónál, Budapestben.

FISCHER és TSA NAGYENYED
FA- és SZŐLŐISKOLÁK

150.000 Gyümölcsfa csemete
1.000.000 Gyümölcsfa-alany
1.000.000 Elő sövény csemete
setanyfák, diszcserejek, tüvelvél-
tők, rózsák stb.

1.000.000 szőlőoltvány. Euro-
pai és amerikai sima és gyö-
keres-vevő.
Különlegesség: Csemegeszőlő-
oltványok.

120
kat. hold
mivelési
terület

30.000
Kiváló szép
besztercei és boszniai
szilvafa csemete.

Arjegyzék
ingyen.

GYÓNÓ CZÉDULÁKAT

helységnévvel és ev-
számmal postafordul-
lásra pontosan szállít a
PÁZMANEUM NYOMDA
Budapest, VIII., Köztemető-ut 8. sz.
Ezer darab (utánvétellel) 5 korona 55 fillér.

rogalo
börkiüté

1 skatu
tekeres
2 K 10
20 kr.
kor a r
birodal

Tek.
urnak M
godhoz
jék kár
tekeres
én már
ket s
hogy r
nak is
igen jó
szivesk
mennyi
telettel
Nagy
Özv

Tekin
soraimb
nagýerc
ezen ki
szönhet
helyreá
soká. M
ezen la
kérek i
vétellel
Beke

Kiváló
Tekin
által kü
ségi lab
sen kig
mult. M
s azért
páti lab
benne,
fogják
Kossutá
gyógysz
védő m
Szlati
1907. X/

Igen
veskedj
páti lab
fogyott.
faluban,
bizonyu
morbajó
Tacz,
Kiváló
Tekin
küldjön
kitünően
dacsabon
április 1

A leglá dal
Mindene

Tapasztalataim, melyeket több évi működésem alatt bécsi, német és belgiumi gyógyszerárakban szereztem, arra indítottak, hogy a **Dr. Kvapil** orvosi utasítása szerint összeállított

Kárpáti egészségi labdacsokat

(malaczkai labdacsokat)

torgalomba hoztam, melyek eldugulás, nyálkásodás, étvágyhiány, gyomorhaj, felfuvódások, szédülés, fejfájás, váltóláz, aranyér, bőrkiütések, köszvény, vízkór és vesebajok ellen a legfényesebb sikerrel alkalmazhatók. Szétküldési főraktár:

FRIEDRICH JÁNOS gyógyszerértára MALACZKÁN

(Pozsonymegye.)

Raktár Budapestén: **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerértára, Király-utca 12.

1 skatulya ára **21 kr. = 42 fillér**, egy tekeres 6 skatulyával **1 frt 5 kr. = 2 K 10 fill.** Ha a labdacsokat árához **20 kr. = 40 fillér** mellékeltek, akkor a megrendelt mennyiség az egész birodalomba bárhová bérmentve küldetik.

Védjegy.

Figyelmeztetés!

Csak akkor valódi, ha minden használati utasítás a melletti védjeggyel van ellátva és minden doboz födelén a készítőnek egész czime látható. Minden más eféle labdacsokat, mint nem valódiak visszautasítandók.

Számtalan elismerő- és hálanyilatkozat, melyek közül néhányat itt felsorolok:

Tek. Fridrich János gyógyszerész urnak Malaczkán. Bátorkodom uraságodhoz fordulni, miszerint sziveskedjék kárpáti egészségi labdacsokból 2 tekerescsel küldeni. A mi engem illet, én már több év óta használom ezeket s nálam kitűnően beváltak, úgy hogy nyugodt lelkiismerettel másoknak is ajánlhattam, a kinnél szintén igen jónak bizonyultak. Azért kérem sziveskedjék csak minél előbb fenti mennyiséget megküldeni. Teljes tisztelettel vagyok kiváló szolgája Nagy-Enyed, 1907. III/1.

Özv. Hening Gyulané, közkórházban.

Tekintetes gyógyszerész ur! Fogadja soraimban legőszintébb köszönetem nagyérdemű találmányáért, mert csakis ezen kiváló kárpáti labdacsoainak köszönhetem, hogy egészségem újra helyreállt. Az Úr Isten éltesse ezert soká. Minthogy mindig akarom, hogy ezen labdacsokat a hazamban legyenek, kérek ismét 1 tekerescet belőlük, utánvétellel küldeni.

Bekecs, 1907. IV/4. u. p. Szerencs. Kiváló tisztelettel Király László czipész.

Tekintetes gyógyszerész ur! Az ön által küldött és készített kárpáti egészségi labdacsokat gyomorhajomtól teljesen kigyógyítottak s fejfájásom is elmúlt. Most ismét fejnyílalásaim vannak s azért kérek ismét két tekerescs kárpáti labdacsokat utánvétellel, mert bizom benne, hogy fejfájásomat ismét be fogják szüntetni, mint azelőtt. A Kossuth Lajos Istene tartsa meg a gyógyszerész urat még sokáig a szenvedő magyar népnek és ezzel maradok Szlatina, u. p. Dézna, (Arad m.) 1907. X/6. Kiváló tisztelettel Leboh János.

Igen tisztelt gyógyszerész ur! Sziveskedjék minél előbb 6 tekerescs kárpáti labdacsokat küldeni, mert már elfogyott. Nagyon dicsérik nálunk a faluban, mert igen jó hatásuaknak bizonyultak még a legavultabb gyomorhajoknál is.

Tacz, 1907. márczius 12. (Fejér m.) Kiváló tisztelettel Nemes István czipész.

Tekintetes gyógyszerész ur! Kérem küldjön czímemre postautánvét mellett, kitűnően bevált kárpáti egészségi labdacsokból 4 tekerescset. Miskolcz, 1907. április 1. (Borsod m.) Kiváló tisztelettel Betnár Róbert, városi állatorvos.

Tisztelt gyógyszerész ur! Sziveskedjék kérem utánvét mellett ismét czímemre 1 tekerescset kárpáti labdacsokból küldeni. A mult évi becses küldeménye igen jó hatásunak bizonyult gyomorhajom ellen, úgy, hogy azt bárkinek legmelegebben ajánlhatom.

Uzon, 1907. III/11. (Háromszék m.) Maradok kitűnő tisztelettel

Barti János, földbirtokos.

Tek. Fridrich János gyógyszerész urnak Malaczkán. Kérem sziveskedjék a kitűnő, fejfájást megszüntető s gyomortisztító kárpáti egészségi labdacsokból 2 tekerescsel küldeni. Csak kérem mielőbb, mert nem nélkülözhetem őket. Lelesz, 1906. VI/18. (Zemplén m.) Kiváló tisztelettel Gyapay Mária tanítónő.

Tek. Fridrich János gyógyszerész urnak Malaczkán. Igen tisztelt gyógyszerész ur! Kárpáti labdacsoai meg dr. Hager-fele hurutlabdacsoai igen kitűnő hatásuaknak bizonyultak, a miért is ismét kérek nekem 1 tekerescs kárpáti s 2 skatulya dr. Hager-fele hurutlabdacsoat küldeni.

Neszmély, 1907. II/18. Nagy-u. 170. (Komárom m.) Szíves tisztelettel Kátai József, birtokos.

Tekintetes gyógyszerész ur! Jelen megrendelésem alkalmával ujjal azzal kezdem, kárpáti egészségi labdacsoainak a világon párja nincs. Hogy nálam mennyire nélkülözhetetlen azt csak akkor látom, midőn elfogy. Most is már elfogyott a legutóbbi rendelés. Sziveskedjék postafordultával ismét 1 tekerescset utánvétellel küldeni.

Dad, 1907. márczius 21. (Komárom m.) Hálás tisztelője Tóth Lajos, ev. ref. tanító.

Igen tisztelt gyógyszerész ur! Tisztelettel kerem legyen szives utánvét mellett czímemre 6 tekerescs kárpáti labdacsokat küldeni. Ezen labdacsokat már sok éven keresztül veszem, s hatásukkal mindenkor teljesen meg voltam elégedve, azért is kérem a Mindenható, hogy gyógyszerész urat még sokáig tartsa fenn a szegény betegeknek s ezzel maradok szívélyes üdvözléssel legalázatosabb szolgálja Muraszombat, 1907. február 23. (Vas m.) Téth Antal, th. utbiztos.

Tek. Fridrich János gyógyszerész urnak Malaczkán. Alázatos tisztelettel batorkodom a tekintetes gyógyszerész urnak becses tudomására juttatni, miszerint márczius havában rendelt kárpáti-féle egészségi labdacsokat felhasználván és hála Istennek fejfájásom megszűnt, étvágyat kaptam, de még pedig kitűnő, a miért is mély tisztelettel és hálás köszönetemet a tekintetes gyógyszerész urnakinyilvánítom. Mások is megkértek, hogy rendeljek kárpáti-féle labdacsokat és kérek is postautánvét mellett 5 tekerescsel azaz 30 piczi skatulyával. Maradok t. tisztelettel ifj. Stancz Juón Gdrlopán földbirtokos, Kmpulunyág, 1907. 18. V. u. Lupény. (Hunyad m.)

Tek. Fridrich János gyógyszerész urnak Malaczkán. Kérek a mellékelt összeg fejében 6 skatulyát tartalmazó tekerescset kitűnő kárpáti egészségi labdacsokból. Baka, 18/VI. 1907. (Pozsony m.) Tisztelettel Flock Jákó plébános.

Tekintetes gyógyszerész ur! Az én gyomor bajomnak egyedüli enyhítője, a helyb. főtanító ur által feltalált kitűnő „Kárpáti Labdacso”. Aldom Tóth L. tanító urat és leginkább áldom Önt, hogy velem megismertette, illetve feltalálta a szenvedő emberiség számára e kitűnő szert. Kérek posta fordultával 1 tekerescs „Kárpáti egészségi labdacsoat” utánvétellel. Ezután állandóan fogom használni.

Dad, (Komárom m.) 1907. X/15. Kiváló tisztelettel Özv. Vörös Sándorné

Tek. Fridrich János gyógyszerész urnak Malaczkán. Kérem 2 tekerescset kárpáti labdacsokból elküldeni. Nagyon jók s igen örömet használom s mondhatom, nélkülök nagyon könnyen pörüljárhatnék, mert aranyérben szenvedek s azok nagyon jót tesznek e bajnál. Nagy-Sziklás, 1907. 23/VI. u. p. Tr. Teplicz. Kiváló tisztelettel Szuló György tanító.

Tekintetes gyógyszerész ur! Kérem sziveskedjék igen tisztelt gyógyszerész ur minél előbb 1 tekerescs kárpáti labdacsoat küldeni, melynek hatása kitűnő s a mel. nélkülözhetetlen szer egészségem helyreállításában. Csak kérem minél előbb. Letenye, 1907. április 14. Kiváló tisztelettel Zdelár József, járásbírósi hivatalnok.

A legfáradalmasabb s legrejtőbb tisztelem, biztosan a legnagyobb idő alatt elmulnak a Fridrich János-féle elhivatású. A drágá ára esomajólással s a jutalékkal együtt 2 kor.

Mindenemű izzadást, különösen a lábak s hűvös izzadást megszünteti a Fridrich János-féle izzadási és leni par. 3 doboz ára esomajólással s postaköltséggel együtt 4 kor.

INGYEN!

és bérmentve küldöm szőlőoltvány és vesszőkről árjegyzékemet, mely minden szőlő és kert tulajdonosnak nélkülözhetetlen tudni valót tartalmaz.

Az árak meglepő olcsók.

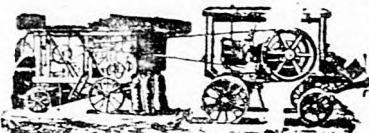
Számos elismerő levél igazolja oltvány és vessző anyagom jószágát.

Delawarét okvetlen rendeljen, mert ezen fajt nem kell sem oltani, sem permetezni.

SZÜCS SÁNDOR FIA szőlőtelepe
:: **BIHARDIÓSZEG.** ::

A valódi Kállai-féle „GLÓRIA“

benzinmotorok és motoreséplők

a legjobbak. Aki tehát teljes jótállás mellett 3-5 évig terjedő részletfizetés mellett megbízható, jó és olcsó motort akar vásárolni, ügyeljen a pontos címre és kérjen ezen szakértő cégtől ingyen képes árjegyzéket.

KÁLLAI MOTORTELEPE BUDAPEST,
NAGYMEZŐ-UTCZA 43.

Hol használt járgányos s gőzcséplőkészletek cserébe is vétetnek

Szőlő-

oltványok kétéves gyökérrel hiányok pótlására és telepítésre, sima oltványok, nemes vesszők, ültetésre és párosításhoz legjobb fajokban **Hegyi bor** kitűnő minőségben kap-

ható
SZÉKELY A.
JÓZSEF,
Gyöngyös

DERŰS KÉPEK. Irta: Maróthi János Kapható 1 koronáért kiadóhivatalunkban.

A ZOLTÁN-FÉLE CSUKAMÁJÓLAG

TELJESEN IZ ÉS SZAG NÉLKÜL! KAPHATO MINDEN GYOGYSZERTARBAN.

BÁMULATOSAN OLCSÓ KERITÉSEK

SZŐLŐ-TERMELEK FICVELMÉRE MEZŐ-ÉRTÉKELMÉRE

HAIDEKKER SÁNDOR
Budapest, VIII., Ullői-ut 48/18. sz.
kizárólagos gyártója a világ-szabadalmazott „HUNGÁRIA” DRÓTFONATOKNAK
melyek előnyeiknél fogva felülmúlnak minden másfajta kerítést. — Állandóan készletben. — Kiszállítás azonnal, figyelemmel és pontosan.
„Hungária” drótfonatok négyzetmétere 30 fillértől teljebb.
Díjmentes árjegyzékért forduljon fenti címhez.

BÉLHURUT

(idült, ideges, gümőkóros hasmenés) legjobb gyógyszere a **BARTA-féle**

fekete áfonya gyógygöbr.

Kapható gyógyszerészeknél és fűszereknél vagy 5 üveggel **8 koronáért** bérmentve a

Felkai Konzervgyárnál.
FELKA, Szepesm.

KÉRJE INGYEN

és bérmentve nagy képes magyar főárjegyzékemet 3000-nél több ábrával mindenféle nikkell-, ezüst- és aranyórakról, valamint mindenféle szőlő arany és ezüst-árakról, hangszerekről, acél és bronzokról stb. eredeti gyári árban.

Nikkel remontoir óra	—	—	K 3.—
System Roskopf patent óra	—	—	K 4.—
Svájci eredeti system Rosk. pat.	—	—	K 5.—
Bejegyz. Sas Rosk. nikk. rem. óra	—	—	K 7.—
Ezüst rem. óra „Glória” művel	—	—	K 8.40
Ezüst rem. óra dupla fedéllel	—	—	K 12.50
Orosz tula nikk. cylinder rem. óra „Luna” művel	—	—	K 10.50
Kakukórá 8.50, Konyhaóra	—	—	K 3.—
Feketeerdei óra	—	—	K 2.90
	—	—	K 2.80

Ébresztőóra —
Feketeerdei óra —

Minden óráért 3 évi írásbeli jótállás. — Kockázat kizárva! Becserelés megengedve, vagy a pénz vissza!

KONRÁD JÁNOS BRÜXBEN cs. és kir. udvari szállító
Brüx, 863. sz. (Csehország.)

Drótkerítés

legolcsóbb

Stadler Mihály
kerítésgyáránál
BUDAPEST, VI., Váci-körút 41j. sz.

„Szőlősgazdák könyve”

melegén átítható szőlőművelési és munkásoknak Ára 1 korona, mely összegnek előre való befizetése esetén bérmentve küldi meg lapunk kiadóhivatala.

Kettős elektromágneses kereszt gyógyít és felüdit kezesség mellett.

Telefon 45-22.

E készülék gyógyít és segít fej-, fül- és fogfájásnál; a migrén, neuralgia, vértúlás, sápkór, szédülés, a fülzúgás, nagyothalás, a szivverés, szív-R. B. 86967. sz. rohanó betegségek ellen való, melyek 16 évnél nem hosszabbak. Csak gyermekeknek s igen érzékeny nőeknek való. Központi eladási és szétküldési hely a bel- és külföld részére Müller Alhert, Budapest, V/5., Vadász-utca 84. szám.

Nagy készülék 8 korona. Oly betegségek ellen való, melyek 16 évnél nem hosszabbak. Csak gyermekeknek s igen érzékeny nőeknek való. Központi eladási és szétküldési hely a bel- és külföld részére Müller Alhert, Budapest, V/5., Vadász-utca 84. szám.